

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **stosunki międzynarodowe**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie

Data przeprowadzenia wizytacji: **4-5 kwietnia 2025 r.**

Warszawa, 2025

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	17
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	35
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	38
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	41
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	45
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	47
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	51
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	53

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Przemysław Osiewicz, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Magdalena Małecka-Łyszczek, ekspert PKA
2. dr hab. Rafał Ożarowski, ekspert PKA
3. Marta Prusińska, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Magdalena Herman, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. mgr Beata Sejdak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Kierunek stosunki międzynarodowe prowadzony na poziomie studiów pierwszego stopnia w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie został wyznaczony do oceny programowej w roku akademickim 2024/2025 zgodnie z harmonogramem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej w związku z upływem okresu, na jaki wydana była pozytywna ocena skrócona na okres 2 lat. Dotychczas kierunek stosunki międzynarodowe był poddawany ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej trzykrotnie (Uchwała Nr 540/2013 Prezydium PKA z dnia 5 września 2013 r.- pozytywna; Uchwała Nr 873/2019 Prezydium PKA z dnia 28 listopada 2019 r.- warunkowa; Uchwała Nr 746/2023 Prezydium PKA z dnia 7 września 2023 r.- pozytywna z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat).

W uchwale z 2023 r. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, że proces kształcenia realizowany w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie nie w pełni umożliwia studentom kierunku stosunki międzynarodowe osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Spośród przyjętych przez PKA kryteriów, kryteria: 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się; 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie oraz 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów – zostały spełnione częściowo. Uzasadnienie wydania oceny pozytywnej na okres dwóch lat stanowiły błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo. W toku bieżącej wizytacji dokonano oceny skuteczności podjętych działań naprawczych, której wyniki przedstawiono w kryt. 2, 3 i 10.

Aktualne postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej prowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość.

Przed rozpoczęciem wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe oraz wybrał zajęcia do hospitacji. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym

z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni oraz opracował raport wstępny. W zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za przydzielone kryteria członkowie zespołu oceniającego wypełnili karty spełnienia standardów jakości kształcenia, które stanowiły podstawę do przygotowania wykazu pytań i wątpliwości wymagających dodatkowego wyjaśnienia jeszcze przed wizytacją.

Wizytację poprzedzono wewnętrznym spotkaniem zespołu oceniającego, które posłużyło wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów. Podczas spotkania omówiono kryteria oceny oraz raport wstępny zespołu oceniającego. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie wizytacji.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku stosunki międzynarodowe, przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia.

W toku wizytacji przeprowadzono hospitację zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się. Ponadto dokonano oglądu infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	stosunki międzynarodowe	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o polityce i administracji 79% ekonomia i finanse 15% nauki prawne 6%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 182 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy / 720 godzin/ 30 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna 2. zarządzanie procesami migracyjnymi	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	62	0
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ^{4,5}	1828	1115
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	102	73
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	111-112	111-112
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	66	66

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

⁵ Źródło danych: raport samooceny

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek stosunki międzynarodowe jest prowadzony w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie w ramach studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Studia prowadzone są w trybie stacjonarnym oraz niestacjonarnym. Zgodnie z misją Uczelni tworzy warunki do odkrywania i rozwoju kreatywności, a także wspiera i stymuluje rozwój studentów. Celem kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe jest przekazanie wiedzy oraz umiejętności jej praktycznego wykorzystania w dziedzinie nauk społecznych, zwłaszcza w naukach o polityce i administracji, ekonomii i finansów oraz naukach prawnych. Studia na kierunku obejmują wszechstronne przygotowanie do działania zawodowego z sektorze rządowym, samorządowym i pozarządowym z wzięciem pod uwagę licznych uwarunkowań obszaru Lubelszczyzny takich jak specyfika gospodarczo-społeczna regionu, bliskość geograficzna wobec Ukrainy i tym samym większe zorientowanie na sytuację wojenną w tym państwie.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe są zgodne ze strategią Uczelni, a także przyjętą przez nią polityką jakości. Uczelnia postawiła sobie za cele stwarzanie warunków do rozwoju, wspieranie, stymulowanie, uczenie innowacyjnej kreatywności oraz poszerzanie perspektywy poznawczej. Strategia uczelni przewiduje prowadzenia prac rozwojowych w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek. Cele te w ramach kierunku stosunki międzynarodowe osiągane są poprzez przyjęcie całościowej koncepcji kształcenia oraz działania zorientowane na zapewnienie jej jakości. Koncepcja kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe oparta jest na podejściu systemowym i interdyscyplinarnym, w związku z czym kierunek łączy w sobie nauczanie o relacjach międzynarodowych, dyplomacji, systemach politycznych, elementach prawa, przedsiębiorczości czy ekonomii. Program studiów umożliwia wybór i realizację jednej z dwóch specjalności: biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna lub zarządzanie procesami migracyjnymi.

W opracowywaniu koncepcji studiów uwzględniono elementy wynikające z dyscyplin naukowych oraz specyfiki regionu, a także przepisów prawa, które zobowiązują całą Uczelnię do przejścia na kształcenie zorientowane praktycznie. W tworzeniu koncepcji kształcenia o profilu praktycznym uwzględniono kierunki i prognozy dla rynku pracy, a także potrzeby pracodawców w regionie. Uczelnia stara się stale uaktualniać program studiów zgodnie z zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy.

Kierunek został prawidłowo przyporządkowany do trzech dyscyplin naukowych. Koncepcje i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie nauk o polityce i administracji (dyscyplina wiodąca, 79%) ekonomii i finansów (15%) oraz nauk prawnych (6%), do których został przyporządkowany kierunek. Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają również kwestie rozwojowe w obszarach gospodarczych powiązanych ze specyfiką kierunku.

Koncepcja kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe została opracowana w ścisłej współpracy z interesariuszami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi. Na potrzeby kształcenia w ramach stosunków międzynarodowych powołano Radę Konsultacyjną, w skład której wchodzi przedstawiciele instytucji, organizacji pozarządowych i przedsiębiorstw, zajmujących się działalnością

powiązaną z charakterem kierunku. Do członków Rady Konsultacyjnej na kierunku stosunki międzynarodowe należą m.in. przedstawiciele administracji publicznej (Urząd Miasta Lublin, Lubelski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski), organizacji pozarządowych (Stowarzyszenie Homo Faber, Fundacja Inicjatyw Menadżerskich, Fundacja Instytut na Rzecz Państwa i Prawa), organizacji międzynarodowych obecnych w Lublinie (UNHCR Polska Oddział Lubelski, Komisja Europejska Punkt informacyjny EUROPE DIRECT Lublin WySPA, AHF Poland), placówek dyplomatycznych (Konsulat Generalny Ukrainy w Lublinie, Konsulat Honorowy Austrii, Konsulat Honorowy Czech).

Koncepcja kształcenia jest poddawana cyklicznemu przeglądowi i zmianom z uwzględnieniem postępu w odniesieniu do stosunków międzynarodowych. Uczelnia wprowadziła własny system oceny weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, w ramach którego każdy prowadzący ma obowiązek wykazać osiągnięcie efektów w sprawozdaniu po zakończeniu zajęć. Jednocześnie może zasugerować zmianę efektów przypisanych do danych zajęć, a także zmiany odnośnie ich formy, tematyki oraz do wymiaru godzin. Za zebranie i analizę treści sprawozdań odpowiada dziekan.

Przyjęta koncepcja oraz cele kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające z tego uwarunkowania zarówno o charakterze merytorycznym, jak i organizacyjnym. Zgodnie z koncepcją studiów, wykłady prowadzone w ramach kierunku stosunki międzynarodowe w trybie niestacjonarnym są prowadzone w trybie zdalnym, z wykorzystaniem synchronicznej metody kształcenia. Jednakże weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się jest prowadzona jedynie w formie bezpośredniej, w siedzibie Uczelni.

Efekty uczenia się w ramach kierunku stosunki międzynarodowe są zgodne z celami kształcenia oraz przyjętym praktycznym profilem studiów. Liczba kierunkowych efektów uczenia się w obszarze wiedzy wynosi 20. Z kolei liczba efektów w zakresie umiejętności wynosi 28, a w obszarze kompetencji wskazano 4 efekty uczenia się. Obejmują one przede wszystkim wyposażenie osób studiujących w wiedzę o umiejscowieniu stosunków międzynarodowych w systemie nauk społecznych i nabycie umiejętności praktycznych. Ponadto kluczowe efekty uczenia umożliwiają studentom nabycie wiedzy w zakresie znajomości terminologii występującej w naukach społecznych, wiedzy o szczegółowych zasadach współpracy między instytucjami a organami krajowymi na poziomie rządowym i samorządowym, a także podmiotami gospodarczymi; wiedzy z zakresu mechanizmów i prawidłowości rządzących funkcjonowaniem człowieka w kontekście społecznym. Studenci nabywają także umiejętności prawidłowego definiowania pojęć z zakresu stosunków międzynarodowych; pozyskiwania i poddawania analizie danych niezbędnych do rozwiązywania konkretnych przypadków w zakresie stosunków międzynarodowych; właściwego analizowania przyczyn historycznych, ekonomicznych i społecznych oraz przebieg konkretnych zjawisk społecznych w zakresie stosunków międzynarodowych; stosowania wykładni najważniejszych zagadnień i regulacji z zakresu prawa międzynarodowego, w tym UE, i wybranych zagadnień regulacji krajowych, planowania i organizowania pracy indywidualnej i zespołowej oraz aktywnego i twórczego współdziałania w grupie, przyjmowania w niej określonej roli i wykorzystywania umiejętności kreatywnego myślenia i działania, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów oraz posługiwania się metodami skutecznej komunikacji. Studenci nabywają także kompetencje do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, rozumienia i przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, dbania o dorobek i tradycje zawodu.

Efekty uczenia się odnoszą się do efektów właściwych dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przyjęte efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku stosunki międzynarodowe. Efekty uczenia się takie jak STM_W08, STM_W11, STM_W12, STM_U02 odnoszą się do dyscypliny nauki o polityce i administracji. Z kolei np. efekty uczenia się STM_W06, STM_W18 są związane z dyscypliną ekonomii i finansów. Efekty uczenia się takie jak: STM_W14, STM_U07, STM_U08 odnoszą się do dyscypliny nauk prawnych.

Efekty uczenia się uwzględniają rozwój umiejętności praktycznych oraz zapewniają możliwość opanowania komunikowania się w języku obcym na poziomie B2.

Efekty uczenia się, przypisane do kierunku stosunki międzynarodowe w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały. Możliwa jest także ich weryfikacja. Efekty wykazane w sylabusach poszczególnych zajęć na kierunku stosunki międzynarodowe odnoszą się do kierunkowych efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia w ramach kierunku studiów stosunki międzynarodowe są zgodne ze strategią oraz polityką jakości Uczelni. Mieszczą się w dyscyplinach, do których przypisano kierunek. Są także poddawane cyklicznym ocenom i aktualizacji, z uwzględnieniem opinii interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych. W procesie ich opracowania uwzględniono specyfikę oraz potrzeby regionalnego rynku pracy. Uwzględniono w nich również nauczanie i uczenie się z uwzględnieniem metod i technik kształcenia na odległość.

Efekty uczenia się, przyjęte w odniesieniu do kierunku stosunki międzynarodowe, są zgodne z przyjętymi celami kształcenia oraz praktycznym profilem studiów. Efekty uczenia się są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi odpowiednio do 6 poziomu w ramach Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przyjęte efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy. Uwzględniono w nich rozwój umiejętności praktycznych. Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i zostały sformułowane w zrozumiały sposób.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Na pierwszym stopniu kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe (tryb stacjonarny i niestacjonarny) został przyjęty program studiów odzwierciedlający założenia i specyfikę tego stopnia studiów oraz wpisujący się w założenia kształcenia na Uczelni. Program studiów na kierunku stosunki międzynarodowe zatwierdzony został Uchwałą nr 574/2024 Senatu Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 26 czerwca 2024 roku. Treści programowe dla studiów pierwszego stopnia są zgodne z przyjętymi efektami uczenia się i umożliwiają ich realizację.

Treści programowe, wskazane w sylabusach do poszczególnych zajęć, są aktualne i zgodne ze stanem wiedzy i oczekiwaniami rynku pracy, właściwymi dla ocenianego kierunku studiów. Dobór treści kształcenia został dokonany zgodnie z aktualnym stanem wiedzy oraz z zachowaniem zasad problemowego podejścia do treści, aktywizacji studentów i przygotowywaniem ich w perspektywie rynku pracy. Mieszczą się one w pełni w dyscyplinie wiodącej kierunku – nauk o polityce i administracji, jak i również w dyscyplinach pomocniczych. Treści programowe na studiach pierwszego stopnia stanowią spójny element programu studiów oraz zapewniają uzyskanie przez studenta wszystkich efektów uczenia się z punktu widzenia poziomu kształcenia.

Program studiów został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami. Studia pierwszego stopnia trwają sześć semestrów oraz wymagają uzyskania 182 punktów ECTS. Nakład pracy studenta, niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się, jest prawidłowy i w odpowiedni sposób uwzględnia poszczególne elementy wskazane w sylabusach zajęć, tj. godziny kontaktowe, pracę własną (w tym przygotowanie do kolokwium lub egzaminów). Ponadto zakres wskazanych w sylabusach godzin konsultacyjnych jest prawidłowy. Zakładany nakład pracy własnej studenta jest uzasadniony i odpowiada czasowi niezbędnemu do opanowania wykazanych w sylabusach treści programowych

Wszystkie zajęcia w toku trwania studiów pierwszego stopnia wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickiego lub ewentualnie innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów. Zajęcia są prowadzone stacjonarnie lub w z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość.

Punkty ECTS są podzielone równomiernie, co pozwala studentom przyswoić sobie treści programowe i sukcesywnie osiągać efekty uczenia się. Dodatkowo studenci mają do wyboru zajęcia fakultatywne i w ten sposób mogą samodzielnie kształtować ścieżkę kształcenia. Na pierwszym stopniu studiów student jest zobligowany uzyskać minimum 60 ECTS w każdym roku studiów (na ostatnim roku studiów są to 62 punkty ECTS).

Zgodnie z programem studiów na kierunku stosunki międzynarodowe na stacjonarnych studiach pierwszego stopnia łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 1828. Z kolei na studiach niestacjonarnych liczba tych godzin wynosi 1115. Liczba planowanych godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się

Z uwagi na fakt, że niektóre zajęcia takie jak: wykłady, seminaria są prowadzone na Uczelni w trybie kształcenia na odległość, a jedynie ćwiczenia i zajęcia warsztatowe są prowadzone w murach Uczelni to łączna liczba godzin na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wynosi 334, zaś analogiczne na studiach niestacjonarnych liczba godzin tych zajęć wynosi 463.

Grupa zajęć do wyboru obejmuje 66 punktów ECTS (przekracza ponad 30% ogólnej liczby punktów ECTS). Na zajęcia do wyboru składają się zajęcia językowe (18 punktów ECTS), zajęcia realizowane na specjalności w semestrze trzecim i czwartym (36 punktów ECTS) i wybór promotora i tematyki seminarium w semestrach piątym i szóstym (12 punktów ECTS).

Zajęciom dydaktycznym, które wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów na studiach stacjonarnych przypisano 102 punkty ECTS. Stanowi to 56% ogółu punktów ECTS. Analogicznie na studiach niestacjonarnych liczba punktów ECTS przypisanych do tych zajęć wynosi 73, co z kolei stanowi ponad 40% punktów ECTS.

Zajęciom lub grupom zajęć kształtującym umiejętności praktyczne przypisano 111 lub 112 punktów ECTS. Zależy to od wyboru specjalności. Stanowi to ponad 60% ogólnej liczby punktów ECTS. W ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są przewidziane zajęcia podstawowe i kierunkowe, zajęcia kierunkowe do wyboru, zajęcia specjalnościowe oraz seminaria i praktyki (w tym, przede wszystkim: laboratoria, warsztaty, ćwiczenia, a także zajęcia projektowe). Do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zalicza się m.in. następujące warsztaty – *komunikacja interpersonalna, higiena psychiczna i techniki autoterapii, komunikacja międzykulturowa, techniki rozwoju kreatywności, wprowadzenie do badań społecznych, konstruktywne rozwiązywanie konfliktów, negocjacje międzynarodowe, wypowiedzi publiczne, edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne*. Ponadto zalicza się ćwiczenia takie jak: *podstawy wiedzy o stosunkach międzynarodowych, wprowadzenie do postępowania administracyjnego, geografia polityczna świata, międzynarodowe stosunki polityczne, międzynarodowe stosunki gospodarcze*. W ramach zajęć projektowych znajdują się m.in. *internacjonalizacja przedsiębiorstw, fundusze pomocowe, projekty własnego przedsięwzięcia, dyplomacja i protokół dyplomatyczny*. Z kolei w ramach laboratoriów zajęciami kształtującymi umiejętności praktyczne są: *wybrane języki obce, technologie informacyjne, praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji*.

Na studiach pierwszego stopnia różnym formom zajęć przypisano w przybliżeniu następujące proporcje godzinowe w stosunku do ogółu zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych: wykłady – 20%, ćwiczenia – 26%, laboratoria – 12%, projekty – 7%, warsztaty – 6%, seminarium – 1%, praktyki zawodowe – 28%; na studiach niestacjonarnych: wykłady – 16%, ćwiczenia – 17%; laboratoria – 16%, projekty – 5%, warsztaty – 5%, seminarium – 2%, praktyki zawodowe – 39%.

W programie studiów przewidziano zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych (*komunikacja interpersonalna, higiena psychiczna i techniki autoterapii, techniki rozwoju kreatywności, filozofia z etyką, komunikacja międzykulturowa, konstruktywne rozwiązywanie konfliktów*), którym łącznie przypisano 6 pkt ECTS. Program studiów obejmuje kształcenie języka obcego do wyboru i umożliwia nabycie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2. Podczas studiów, student wybiera dwa języki obce. Do pierwszego języka jest przypisane 10 punktów ECTS, do drugie 8 ECTS. Łącznie daje to 18 punktów ECTS. Grupy wykładowe są licznie nieduże i sprzyjają komfortowi pracy nauczycieli akademickich i studentów.

Metody kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe są różnorodne. Wykorzystywane są zarówno w kształceniu w murach Uczelni, jak i w kształceniu z zastosowaniem metod i technik na odległość. Odpowiadają właściwej formie zajęć (wykłady, laboratoria, warsztaty, zajęcia projektowe, seminaria i ćwiczenia). Wśród stosowanych metod kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe wykorzystuje się: metody podające czyli asymilację wiedzy. Metoda ta umożliwia przyswajanie wiedzy w procesie realizacji zajęć w różnych ich formach. Ponadto stosuje się metody problemowe, które pozwalają na formułowanie i rozwiązywanie problemów. Do tej grupy zaliczają się wszelkie metody aktywizujące takie jak: studium przypadku, metoda sytuacyjna, seminarium, projekt czy dyskusja problemowa. Szczególnie ważne są tu metody praktyczne wykorzystywane w procesie kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe o profilu praktycznym, do których zalicza się m.in. metody warsztatowe, pracę w grupie, burzę mózgów, panele dyskusyjne, prezentacje, gry symulacyjne, debaty.

Na kierunku stosunki międzynarodowe kładzie się nacisk na wykorzystywanie nowoczesnych metod kształcenia. Uruchomiono laboratorium z zakresu sztucznej inteligencji i tym samym pogłębione zostaną treści z zakresu jej wykorzystania w procesie dydaktycznym, co stanowi odpowiedź na wyzwania współczesności. Ponadto na zajęciach stosowane są metody takie jak: metoda projektowa czy metoda burzy mózgów oraz metoda analizy krytycznego myślenia.

Stosowane metody kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe umożliwiają studentom szerokie spektrum możliwości rozwoju i stymulują studentów do pracy i aktywnej roli w przestrzeni akademickiej. Zajęcia w formie ćwiczeń, seminariów czy warsztatów przewidują pracę w grupach, w związku z czym determinują większą interaktywność studentów i pogłębiają proces uczenia się. Zajęcia prowadzone na kierunku stosunki międzynarodowe uwzględniają indywidualne potrzeby studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik na odległość na ocenianym kierunku uzupełniają tradycyjną formę kształcenia. W przypadku tego typu zajęć studenci mogą mieć kontakt z nauczycielami akademickimi zarówno w trakcie zajęć, jak i podczas konsultacji.

Praktyki zawodowe są realizowane na V i VI semestrze studiów w łącznym wymiarze 720 godzin oraz 30 punktów ECTS. Pierwsza część praktyki przypada na V semestr (250 godzin i 10 punktów ECTS), natomiast druga część ma miejsce w VI semestrze (470 godzin i 20 punktów ECTS). W uzasadnionych sytuacjach student może wystąpić do Rektora o zgodę na przesunięcie terminu praktyki. Wymiar praktyk oraz ich umiejscowienie w programie studiów należy ocenić pozytywnie pod kątem osiągania efektów uczenia się oraz profilu kierunku. Wskazane jest dokonanie drobnej korekty liczby ECTS przypisanych do części drugiej praktyk (470 h odpowiada 19 ECTS, a nie 20 jak wskazano w sylabusie).

Praktyki zawodowe realizowane są w oparciu o publicznie dostępne zasady sformułowane w *Regulaminie praktyk*, a także bardziej szczegółowo w programie praktyk dla kierunku. Regulamin praktyk opisuje m.in.: zasady organizacji praktyk, wyboru miejsc praktyk, obowiązki opiekunów oraz zasady zaliczenia praktyk.

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie podczas wyboru miejsca praktyki. Podczas tego procesu studenci mogą skorzystać z propozycji przedstawionych przez Doradcę Edukacyjno-Zawodowego lub sami zaproponować interesujące ich miejsce. W przypadku samodzielnego wyboru, zgoda na odbycie praktyki w danej firmie lub instytucji jest wydawana przez Kierunkowego Pełnomocnika ds. Praktyk Zawodowych, po weryfikacji czy praktyka spełnia wymagane efekty kształcenia. W trakcie weryfikacji oceniane są kluczowe aspekty, takie jak rodzaj czynności przewidzianych dla praktykanta, profil i cele

działalności podmiotu, a także możliwość zapewnienia adekwatnej opieki merytorycznej. W roku akademickim 2024/2025 wprowadzono *formularz zgłoszenia miejsca praktyk*, który ułatwia ocenę miejsca praktyk, określenie zakresu zadań oraz efektów uczenia się. Formularz ten student otrzymuje od Doradcy Edukacyjno- Zawodowego, wypełnia go w porozumieniu z pracodawcą, a następnie składa w Centrum Planowania Kariery. Doradca zapoznaje się z dokumentem i przedstawia go Pełnomocnikowi ds. Praktyk na kierunku. Po uzyskaniu zgody Pełnomocnika, student otrzymuje wszystkie niezbędne dokumenty do odbycia praktyk.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość odbywania praktyk przede wszystkim w organach administracji państwowej i samorządowej odpowiedzialnych za kształtowanie polityki zagranicznej i gospodarczej, w organizacjach i instytucjach międzynarodowych, w przedsiębiorstwach zajmujących się współpracą międzynarodową oraz w sektorze pozarządowym, który realizuje zadania związane z wsparciem i pomocą dla różnych grup migrantów, a także integracją przedstawicieli różnych kultur. Obecnie studenci kierunku mogą odbywać praktyki zawodowe w około 16 firmach i instytucjach, które uczelnia zapewnia w ramach porozumień. Wśród tych miejsc znajdują się m.in. Lubelski Urząd Wojewódzki, Europe Direct Lublin Wyspa, Konsulat Generalny Ukrainy w Lublinie, Konsulat Republiki Austrii w Lublinie, Urząd Miasta Lublin, Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie, Stowarzyszenie Homo Faber, Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, Instytut Doradztwa Innowacyjnego, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Centrum Spotkania Kultur w Lublinie, INPL GROUP, LEROY MERLIN, Bury Sp. z o. o., Lubelskie Centrum Consultingu oraz Fundacja Działań Edukacyjnych KReAdukcja. Ponadto uczelnia prowadzi obecnie działania mające na celu podpisanie umowy z Biurem Wysokiego Komisarza ds. Uchodźców (Office of the United Nations High Commissioner for Refugees, UNHCR). Studenci mają też możliwość odbywania praktyk w ramach programu Erasmus+ (w ramach praktyk obowiązkowych lub dodatkowo).

Analiza dokumentacji praktyk wskazuje, że faktycznie odbywają się one głównie w powyższych miejscach, adekwatnie do specyfiki kierunku oraz zawodowego rynku pracy absolwentów stosunków międzynarodowych. Studenci odbywali praktyki m.in. w takich miejscach jak Urząd Miasta Lublin, Stowarzyszenie Homo Faber, Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie, Urząd Skarbowy w Puławach, Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, Grupa Pekabex S.A., Euro Support Group Sp. z o.o., Budofix Sp. z o.o., Hilton Warsaw City S.A., Witniks Sp. z o.o., ZUH Komplet, Angel Space Sp. z o.o. oraz Centrum Naukowo-Produkcyjne "Vertical".

Dla praktyk opracowano sylabusy praktyk (osobno dla części 1 i 2), w których sformułowano efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Dotyczą one m.in. zapoznania się z środowiskiem pracy międzynarodowej, nabyciem wiedzy związanej z procedurami organizacji oraz realizacji zadań związanych z funkcjonowaniem instytucji. Efekty przewidziane dla praktyk są zgodne z efektami dla innych zajęć. Podstawą zaliczenia praktyki jest dziennik praktyk oraz zaświadczenie o odbyciu praktyki. Na podstawie złożonych dokumentów Kierunkowy Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych dokonuje oceny osiągniętych przez studenta efektów uczenia się i podejmuje decyzję o zaliczeniu lub niezaliczeniu praktyk zawodowych. Miejsca praktyk, infrastruktura, wyposażenie tych miejsc oraz czynności wykonywane podczas praktyk są zgodne z treściami przewidzianymi dla praktyk oraz programem praktyk, a także pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Metody weryfikacji efektów uczenia się są trafnie dobrane i umożliwiają kompleksową ocenę czy i w jakim stopniu studenci osiągnęli każdy z zakładanych efektów uczenia się. W dokumentach sprawozdawczych z praktyk opiekunowie praktyk po stronie zakładu pracy mogą wystawić praktykantowi opinię w swobodnej wypowiedzi pisemnej, a także

w formie tabelarycznej muszą odnieść się do każdego efektów uczenia się i wystawić ocenę stopnia ich osiągnięcia.

Regulamin praktyk przewiduje możliwość zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej. Podstawą takiego zaliczenia jest wniosek o zaliczenie praktyki zawodowej do Pełnomocnika ds. Praktyk. We wniosku tym studenci muszą odnieść się do każdego z efektów uczenia się przewidzianego dla praktyk i opisać w jaki sposób go osiągnęli w pracy zawodowej. Załącznikami do wniosku są wypis z CEIDG lub zaświadczenie o zatrudnieniu, stażu lub wolontariacie. Według informacji przekazanej przez uczelnię, praktyki na podstawie pracy zawodowej zalicza około 30% każdego rocznika.

W trakcie pandemii nie było praktyk realizowanych zdalnie.

Kompetencje i kwalifikacje opiekunów praktyk, a także ich liczba są wystarczające i umożliwiają właściwą realizację praktyk. Opiekunem praktyk na kierunku Stosunki międzynarodowe jest Kierunkowy Pełnomocnik ds. praktyk, wspierany przez Doradcę Edukacyjno-Zawodowego oraz Specjalistę ds. praktyk. Osoby te są odpowiedzialne za formalną organizację praktyk, zatwierdzanie ich miejsc oraz hospitacje. Na jednego opiekuna przypada około 30 studentów, co zapewnia prawidłową realizację praktyk. Zgodnie z Zarządzeniem Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z 5 sierpnia 2021 roku, hospitacje praktyk zawodowych odbywają się w każdym semestrze ich realizacji, obejmując 10% praktyk dla kierunku stosunki międzynarodowe w semestrze zimowym i letnim. Priorytetowo hospitowane są miejsca wybrane przez studentów spoza listy partnerów uczelni, a następnie nowe partnerstwa, w których hospitacje jeszcze się nie odbyły. Miejsca praktyk mogą także być monitorowane na wniosek Dziekana kierunku lub Władz Uczelni.

Praktyki podlegają ewaluacji z udziałem studentów. Odbywa się to przy składaniu dokumentów po zakończonej praktyce. Zarówno podczas rozmowy z pełnomocnikiem ds. praktyk jak i pisemnie - w sprawozdaniach, w których studenci wypełniają tabelę oceny przydatności praktyki, opisując zrealizowane zadania oraz oceniają przydatność nabytej wiedzy i kompetencji i proces organizacji praktyk. Dodatkowo w roku akademickim 2023/2024 z inicjatywy Centrum Planowania Kariery pracodawcy podczas spotkania hospitacyjnego praktyk proszeni są o udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie ewaluacyjnej praktyk, dotyczące ogólnej oceny studenta, ale przede wszystkim umiejętności i cech, które powinien posiadać potencjalny kandydat do pracy, pożądanych przez studentów kompetencji, zadań z jakimi praktykanci mają najwięcej trudności, a także informacje dotyczące aktualnych potrzeb pracodawcy jeśli chodzi o stanowiska pracy, czy kierunki studiów z których najchętniej dany pracodawca przyjmuje studentów. Wyniki tych ewaluacji wykorzystywane są w doskonaleniu procesu realizacji praktyk.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Rok akademicki trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego i podzielony jest na dwa semestry – zimowy i letni. Każdy semestr kończy się sesją egzaminacyjną. Szczegółową organizację każdego roku akademickiego określa Rektor w drodze zarządzenia ogłaszanego przed rozpoczęciem danego roku akademickiego. W roku akademickim 2024/2025- Zarządzenie nr 51/R/WSPA/2023-2024 z dnia 3 czerwca 2024 roku w sprawie organizacji roku akademickiego 2024/2025. W Uczelni obowiązuje również Regulamin planowania i monitorowania realizacji zajęć dydaktycznych, zgodnie z którym planowanie zajęć odbywa się tak, aby wykorzystać w jak najlepszym stopniu czas studentów, a także

umożliwić im odpowiednie przyswajanie wiedzy, nabycie umiejętności i kompetencji społecznych. Zajęcia rozmieszczane są w planie zajęć w sposób równomierny w miarę możliwości godzinowych i lokalowych. Realizacja zajęć w pierwszej kolejności odbywa się w godzinach porannych i wczesnopopołudniowych. Plany zajęć tworzone są w oparciu o zgłoszone przez nauczycieli akademickich do Działu Obsługi Wykładowcy preferencje co do terminów i godzin realizacji zajęć, z zastrzeżeniem następujących zasad: wykłady planowane są przed innymi formami realizacji zajęć (np. warsztatami, ćwiczeniami bądź projektami) z tych samych zajęć; wykłady mogą być prowadzone w blokach nie większych niż 4 godziny lekcyjne dla jednych zajęć.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się zaktualizowanie wszystkich sylabusów, aby ujęte w nich treści programowe były kompleksowe i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w naukach o polityce i administracji, ekonomii i finansach oraz naukach prawnych.	Kompleksowo dokonano aktualizacji sylabusów i uzupełniono literaturę oraz zmodyfikowano treści programowe tam, gdzie zaistniała potrzeba. Przeglądu sylabusów, aby były one zgodne z aktualnym stanem wiedzy, dokonał Zespół ds. Jakości Kształcenia kierunku stosunki międzynarodowe, wraz z Wykładowcami prowadzącymi poszczególne zajęcia.	Zalecenie zrealizowane
2.	Zaleca się uwzględnienie czasu na weryfikację efektów uczenia się podczas wszystkich zajęć i zapewnienie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach podczas zajęć dla studiów prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej.	Podjęto szerokie działania na poziomie rektorskim, aby usprawnić system weryfikacji efektów uczenia się poprzez stworzenie na kierunku stałego systemu weryfikacji efektów uczenia oraz wprowadzono dodatkowo obowiązkowe sprawozdanie z weryfikacji uczenia się, do którego zobowiązany jest każdy nauczyciel akademicki po zakończeniu zajęć. Przyjęto również kluczową zasadę, że obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się, co znajduje odzwierciedlenie w sylabusach do zajęć	Zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z przypisanymi efektami uczenia się i odnoszą się do dyscyplin, do których przypisany jest kierunek. Są one spójne ze sobą i umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się. Zgodnie z programem studiów rozplanowanie zajęć i przypisanie im odpowiednich punktów ECTS wraz z uwzględnieniem proporcji punktów ECTS z zajęć fakultatywnych jest zgodne z obowiązującymi normami. Nakład pracy studenta w odniesieniu do zajęć przewidzianych programem studiów rozkłada się równomiernie, a studenci w ramach wyboru zajęć fakultatywnych mogą samodzielnie kształtować swoją ścieżkę kształcenia. Metody kształcenia na kierunku są różnorodne i uwzględniają najnowocześniejsze osiągnięcia w tym zakresie oraz pozwalają na pełną realizację procesu kształcenia. Zajęcia są prowadzone z wykorzystaniem nowoczesnych metod dydaktycznych. Pozwala to na usprawnienie procesu dydaktycznego. W procesie kształcenia Uczelnia uwzględnia grupowe, jak i indywidualne potrzeby studentów oraz uwzględnia potrzeby studentów z niepełnosprawnościami. Organizacja programu studiów umożliwia studentom efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na zajęcia i właściwą weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się przez prowadzących zajęcia.

Praktyki zawodowe realizowane są w oparciu o sformalizowane, publicznie dostępne zasady. Efekty uczenia określone dla praktyk są zgodne z efektami przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe praktyk oraz liczba przypisanych punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia zapewnia wsparcie studentom w poszukiwaniu miejsc praktyk, posiada także kryteria akceptacji miejsc znalezionych samodzielnie przez studentów. Miejsca praktyk i realizowane czynności umożliwiają osiągnięcie celów praktyk. Również infrastruktura miejsc praktyk nie budzi wątpliwości w tym zakresie. Kompetencje i doświadczenie opiekunów praktyk pozwalają na ich prawidłową realizację. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk są trafnie dobrane i umożliwiają kompleksową ocenę efektów uczenia się określonych w sylabusach. Nie było praktyk realizowanych zdalnie. Praktyki podlegają ewaluacji z udziałem studentów, a ich wyniki wykorzystywane są do podnoszenia jakości praktyk.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

Rekomenduje się dokonanie drobnej korekty liczby ECTS przypisanych do części drugiej praktyk (470h odpowiada 19 ECTS, a nie 20 jak wskazano w sylabusie).

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia, kryteria rekrutacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne, a ponadto umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Rekrutacja na kierunek stosunki międzynarodowe odbywa się zarówno w siedzibie uczelni, jak również z wykorzystaniem rekrutacji internetowej. W procesie rekrutacji zapewnia się możliwość rozmowy z Doradcą Edukacyjno-Zawodowym.

Kandydaci zobowiązani są do złożenia kompletu precyzyjnie określonych dokumentów wymaganych w trakcie procesu rekrutacji, do którego składane jest oświadczenie odnośnie posiadanych przez kandydata kompetencji cyfrowych (uwzględniające informację o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem na odległość). Uczelnia zapewnia także wsparcie w dostępie do odpowiedniego sprzętu. Podstawą przyjęcia na studia na kierunku stosunki międzynarodowe są punkty rekrutacyjne przyznawane kandydatowi zgodnie z wynikami egzaminów maturalnych z języka obcego nowożytnego (część pisemna) oraz jednego z następujących przedmiotów: język polski, geografia, wiedza o społeczeństwie, matematyka lub historia (część pisemna). Jeżeli egzamin z danego przedmiotu zdawany był na dwóch poziomach, pod uwagę brany jest wynik korzystniejszy dla kandydata. Minimalna liczba uzyskanych punktów, na podstawie której student może zostać zakwalifikowany na studia wynosi 50. Maksymalna liczba punktów do uzyskania przez kandydata to 200. Cudzoziemcy mogą rozpocząć naukę na ocenianym kierunku na studiach polskojęzycznych, jeżeli legitymują się dokumentem potwierdzającym znajomość języka polskiego przynajmniej na poziomie B2. Decyzją MSWiA z dnia 09.08.2024 r. uczelnia kolejny raz została zatwierdzona na potrzeby przyjmowania cudzoziemców w celu podjęcia lub kontynuacji studiów; w tym na kierunku stosunki międzynarodowe. Cudzoziemcy mogą podejmować i odbywać studia na zasadach takich jak obywatele RP, za wyjątkiem indywidualnych sytuacji, kiedy uczelnia poweźmie wątpliwości, co do okoliczności faktycznych wynikających z dokumentów lub oświadczeń kandydata. W efekcie przyjęte warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku stosunki międzynarodowe.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Niniejsze warunki i procedury zostały określone w uchwale Senatu WSPA nr 544/2023 r. z dnia 29 maja 2023 r. W ramach szczegółowo opisanej procedury istnieje możliwość potwierdzenia efektów uczenia się w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów danego kierunku. W celu przystąpienia do procedury, kandydat na studia składa wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się. Do wniosku należy załączyć dokumenty pozwalające ocenić wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w systemach uczenia się zorganizowanego lub niezorganizowanego instytucjonalnie, takie jak: 1. świadectwo dojrzałości dla kandydatów na studia I stopnia, 2. potwierdzające wymagany staż pracy, 3. potwierdzające uzyskanie efektów uczenia się w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz dowód wniesienia opłaty pokrywającej koszty procesu potwierdzania efektów uczenia się w wysokości ustalonej przez władze WSPA. Wniosek wraz z wymaganymi załącznikami składany jest w Centrum Studiów Wyższych. Kierunkowa Komisja ds.

potwierdzania uczenia się identyfikuje i porównuje efekty uczenia się osiągnięte przez kandydata - z efektami uczenia się przewidzianymi dla wnioskowanych przedmiotów. W przypadku pozytywnej opinii Komisji, Dziekan właściwy ds. kierunku wyznacza termin egzaminu ustnego weryfikującego doświadczenie zawodowe. Egzamin odbywa się przed kierunkową Komisją ds. potwierdzania efektów uczenia się. Po przeprowadzeniu egzaminu Komisja podejmuje decyzję w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się i wystawia oceny w protokole z przedmiotów, dla których zostały potwierdzone efekty uczenia się oraz określa semestr na który może być przyjęty wnioskodawca. O kolejności przyjęcia na studia decyduje wynik potwierdzenia efektów uczenia się. Dla osób przyjętych na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, skutkuje to włączeniem na określony rok studiów do regularnego trybu studiów, jak i zwolnieniem z realizacji przedmiotów dla których efekty zostały uznane w procesie potwierdzania efektów uczenia się.

Ponadto określono warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej. Zostały one opisane w Regulaminie studiów wyższych, przyjętym w formie uchwały Senatu WSPA nr 540/2023 r. z dnia 26 kwietnia 2023 r. Zgodnie z tymi regulacjami student może przenieść się z innej uczelni krajowej, jak i zagranicznej, z jednego kierunku na drugi lub z jednej specjalności na drugą w ramach tego samego kierunku – za zgodą Rektora (lub osoby przez Niego upoważnionej) w formie decyzji. Po przeniesieniu student zobowiązany jest do uzupełnienia różnic programowych. W WSPA opracowano Regulamin wyrównywania różnic programowych w formie zarządzenia z dnia 19 maja 2023 r. nr 49/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA. Stosownym dokumentem w oparciu o który student dokonuje wyrównania różnic programowych jest karta różnic programowych sporządzona według określonego w zarządzeniu wzoru. Określenie różnic programowych na podstawie identyfikacji i porównania efektów uczenia się należy do kompetencji Dziekana kierunku lub upoważnionego Koordynatora ds. różnic programowych. Stosowny wniosek o umożliwienie zaliczenia różnic programowych (wraz z wymaganą dokumentacją) jest składany przez studenta w Centrum Studiów Wyższych. Na tej podstawie dokonywana jest identyfikacja i porównanie efektów uczenia się, a następnie decyzja co do uznania lub nieuznania efektów uczenia się.

W odniesieniu do prac dyplomowych, widoczne jest przemyślane wdrażanie zaleceń z poprzedniej wizytacji Zespołu Oceniającego PKA. W zakresie weryfikacji efektów uczenia się WSPA wprowadziła dodatkowe regulacje, mające na celu zapewnienie rzetelnego oceniania prac dyplomowych. Ustalono, że dodatkowe procedury związane z weryfikacją jakości prac dyplomowych, mają być realizowane przed obronami, a nie po zakończeniu procesu dyplomowania. Powołana w tym celu Komisja ds. procesu dyplomowania (w skład której weszły również osoby z socjologii, celem wsparcia przy przygotowaniu i ocenie metodologii prac) zatwierdza prace dyplomowe w sposób dwuetapowy. Najpierw tematy prac wraz z ich strukturą. W przypadku uwag, członkowie Komisji sporządzają rekomendacje zmian i przekazują je promotorom. Po dokonaniu wskazanych korekt, tematy prac wraz ze strukturą są ponownie rozpatrywane przez Komisję, w terminie nie później niż 45 dni od daty pierwszego posiedzenia Komisji. Następnie (nie później niż 7 dni przed obroną) Komisja dokonuje oceny pracy pod kątem jakości, w tym zgodności z profilem praktycznym studiów, a następnie podejmuje decyzje co do dopuszczenia (lub nie) pracy do obrony. Procedura ta ma umożliwiać wczesną identyfikację potencjalnych dysfunkcji na poziomie pracy dyplomowej i wskazanie obszarów wymagających dopracowania. Sprawozdanie Komisji stanowi cenne źródło informacji zwrotnej dla studenta. W toku wizytacji wyłonione do sprawdzenia prace dyplomowe, co do zasady przygotowane i ocenione zostały w sposób należyty. W przypadku jednej z prac stwierdzono liczne uchybienia, które

niestety zostały kompletnie niedostrzeżone przez promotora na poziomie przygotowanej (bardzo powierzchownej) oceny i wypełnienia formularza recenzji. Taki brak wnikliwości na poziomie sporządzanej oceny pracy dyplomowej, brak wskazania istniejących w pracy błędów merytorycznych i formalnych, wskazuje na możliwe zaniedbania na poziomie pracy ze studentami w ramach seminarium dyplomowego. Uchybienia wykryte w pracy zostały słusznie zasygnalizowane przez recenzenta. Jednocześnie wskazać należy, iż w przypadku tejże pracy słusznie podniesiono konkretne uwagi krytyczne podczas posiedzenia Komisji ds. procesu dyplomowania. Niestety nie znalazły one odzwierciedlenia w ostatecznym kształcie przedłożonej pracy. W konsekwencji, należy stwierdzić, iż aby sprawozdanie Komisji mogło jak najpełniej służyć jako skuteczne narzędzie monitorowania i doskonalenia procesu dyplomowania przez uczelnię, należy wskazać, że weryfikacja pracy dyplomowej przez Komisję powinna być dokonywana w terminie, który realnie pozwoli na podjęcie działań naprawczych przez studenta (przy wsparciu i monitorowaniu przez promotora) w ramach prowadzonego seminarium (możliwie wcześniej aniżeli 7 dni przed obroną). W zakresie istotnych działań podjętych ze strony WSPA mających wpływ na jakość prac dyplomowych, wskazać należy dodanie nowego przedmiotu w programie studiów: Wprowadzenie do badań społecznych (w formie warsztatów, realizowany przed rozpoczęciem seminarium). Równie istotne jest opracowanie nowego sylabusu do przedmiotu: Seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej. W sylabusie ustalono odrębne, specyficzne zasady dyplomowania z uwzględnieniem profilu kształcenia i praktycznego charakteru kierunku stosunki międzynarodowe. Przyjęto możliwość przygotowywania prac o charakterze badawczym, jak i prac o charakterze projektowym.

W rezultacie efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac dyplomowych, których rodzaj, forma, tematyka i metodyka oraz stawiane im wymagania są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek oraz norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Aktualnie zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Zasady procesu dyplomowania zostały określone w Regulaminie studiów wyższych WSPA w Lublinie, jak również w Regulaminie procesu dyplomowania na kierunku stosunki międzynarodowe. Zgodnie z nimi na ostatnim roku studiów student zobowiązany jest złożyć egzamin dyplomowy oraz przygotować i obronić pracę dyplomową. Praca dyplomowa przygotowywana jest pod kierunkiem promotora (wybierany spośród nauczycieli akademickich przez Rektora lub upoważnioną przez Niego osobę). Studenci przed dokonaniem wyboru konkretnego promotora mają możliwość zapoznania się z sylwetkami naukowymi i/lub zawodowymi potencjalnych promotorów. Przy ustalaniu tematyki pracy powinny być brane pod uwagę: zainteresowania studenta, praktyczny charakter pracy oraz realne możliwości przygotowania pracy. Tematy prac dyplomowych konstruowane są również w oparciu o konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, tak aby odpowiadać na jego realne potrzeby. W ramach seminarium dyplomowego dokonywana jest systematyczna weryfikacja poszczególnych etapów pracy poprzez referowanie przez studenta postępów w pisaniu poszczególnych rozdziałów oraz przebiegu badań empirycznych, co potwierdzają przedkładane części pracy. Końcowego zaliczenia seminarium dokonuje promotor na ostatnim semestrze studiów, po przedłożeniu przez studenta ostatecznej wersji pracy. Praca podlega sprawdzeniu w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym, następnie podlega również ocenie dokonywanej przez recenzenta. Prace mogą mieć charakter prac badawczych, jak i prac o charakterze projektowym. Ostateczna ocena

pracy dyplomowej stanowi średnią arytmetyczną ocen wystawionych przez promotora i recenzenta. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest: 1. osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów, 2. uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS, 3. uzyskanie co najmniej ocen dostatecznych z pracy dyplomowej, 4. złożenie w Dziekanacie najpóźniej na 14 dni roboczych przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego wymaganych dokumentów, 5. uregulowanie wszystkich zobowiązań finansowych względem uczelni. Termin egzaminu wyznacza przewodniczący i nie powinien on przekroczyć dwóch miesięcy od daty złożenia pracy. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i składa się z dwóch części: w pierwszej student dokonuje prezentacji swojej pracy, w drugiej: student odpowiada na trzy pytania spośród wylosowanych zagadnień (jedno z zakresu ogólnego dotyczącego przedmiotów kierunkowych oraz dwa z zakresu wybranej specjalności studiów). Katalogi zagadnień są dostępne na stronie internetowej uczelni. Egzamin dyplomowy odbywa się przed – co najmniej - trzysobową komisją w składzie Rektor (lub upoważniona przez Niego osoba) jako Przewodniczący, promotor, recenzent. W przypadku wykonywania pracy dyplomowej dla potrzeb podmiotu gospodarczego, można powołać – z głosem doradczym – przedstawiciela tego podmiotu. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego bez usprawiedliwienia - Przewodniczący wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny. W przypadku niezłożenia egzaminu dyplomowego w drugim terminie podejmowana jest decyzja o skreśleniu z listy studentów.

Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Data złożenia egzaminu dyplomowego jest datą ukończenia studiów.

Wszystkie informacje dotyczące przygotowania pracy dyplomowej, jak również przeprowadzenia egzaminu dyplomowego są dostępne dla studentów na stronie internetowej uczelni. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Dotyczy to także metod stosowanych w nauczaniu na odległość. Zasady te wynikają z Regulaminu studiów WSPA w Lublinie. W rozliczeniu etapu studiów uwzględnia się wszystkie przedmioty, które składają się na program studiów danego etapu. Oceny studentów ze wszystkich zaliczeń i egzaminów wpisywane są do protokołu w wersji elektronicznej, udostępnionego poprzez system informatyczny uczelni. Wpisane i zatwierdzone oceny, importowane są poprzez system do elektronicznej karty okresowych osiągnięć studenta. Zatwierdzona karta okresowych osiągnięć jest drukowana i zatwierdzona przez Dziekana kierunku i umieszczana w teczkę osobowej studenta. Studenci mają dostęp do dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej poprzez system informatyczny uczelni (Wirtualny Pokój Studenta). Na prośbę studenta wydawany jest wydruk z dokumentacji przebiegu studiów. Wykładowca ma obowiązek poinformować każdego studenta o uzyskanych przez niego wynikach zaliczeń, jak i egzaminów.

Opracowano zarządzenie nr 77/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w WSPA. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia: 1. w toku zajęć dydaktycznych, 2. w toku praktyk zawodowych, 3. w toku przygotowania pracy dyplomowej oraz złożonego egzaminu dyplomowego. W rezultacie przyjęte w WSPA zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Ponadto określono zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na

każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się określono w sylabusach, które są zatwierdzane wraz z programami studiów przez Senat uczelni. Sylabusy prezentują metody weryfikacji efektów, uwzględniając zgodność metody weryfikacji do określonych treści. Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych przez studentów obejmuje wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Nauczyciel uwzględnia osiągnięcia studenta w tych trzech zakresach w przypadku każdej określonej przez niego oceny studenta (tak bieżącej, jak i końcowej). Służy to kontroli stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta. Nauczyciele akademicki są zobowiązani do informowania studentów o ich osiągnięciach lub ich brakach (i ich ocenie). Przy pracach etapowych (zaliczeniowych, jak i egzaminacyjnych) dopuszczono formę pisemną, jak i ustną (przy czym forma ustna wymaga obecności co najmniej dwóch studentów). Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny i podaje jej składowe, jak i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Zarówno kryteria oceny, jak i jej składowe określa sylabus. Obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się. Ostateczna ocena studenta (wprowadzana do protokołu) stanowi podsumowanie ocen z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Po zakończonej realizacji zajęć dydaktycznych, prowadzący jest zobowiązany do wypełnienia sprawozdania z weryfikacji efektów uczenia się założonych w sylabusie.

W odniesieniu do studentów z niepełnosprawnością uczelnia zapewnia dostosowanie sposobu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się do ich indywidualnych potrzeb poprzez: 1. dostosowanie form prac etapowych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, 2. wydłużenia czasu zaliczenia egzaminu, 3. pomocy asystenta, 4. dostosowania materiałów, 5. zdawanie egzaminów w osobnym pomieszczeniu, 6. indywidualną organizację sesji. Działania niniejsze wpisują się w kompleks działań podejmowanych w WSPA, nakierowanych na potrzeby osób ze specjalnymi potrzebami.

Prowadzący zajęcia ma obowiązek udokumentować prowadzenie bieżącej i końcowej weryfikacji efektów uczenia się poprzez przechowywanie prac pisemnych studentów, jak i dokumentu wskazującego na weryfikację efektów zaliczeń/egzaminów w formie ustnej (lista studentów wraz z zadanymi pytaniami). Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się na zakończenie danego przedmiotu, powinno nastąpić nie później niż na ostatnich zajęciach dydaktycznych w ramach danego cyklu zajęć.

Warunkiem zaliczenia danego etapu studiów przez studenta jest zdanie na ocenę pozytywną wymaganych programem studiów zaliczeń i egzaminów oraz uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS. Organizacja danego roku studiów określa termin sesji, jak i sesji poprawkowej. Student ma prawo przystąpić do dwóch terminów poprawkowych (zaliczeń i egzaminów). Nieusprawiedliwione nieprzystąpienie do zaliczenia/egzaminu jest równoznaczne z uzyskaniem zaliczenia/egzaminu oceny niedostatecznej. W przypadku usprawiedliwienia nieobecności przywracany jest termin zaliczenia/egzaminu. Uzyskanie oceny niedostatecznej skutkuje niezaliczeniem przedmiotu. W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość wyznaczenia dodatkowego terminu zaliczenia/egzaminu przez Rektora (upoważnioną przez Niego osobę), jak również wydłużenia sesji (maksymalnie o 30 dni). W stosunku do studenta, który nie spełnił wymagań określonych programem studiów może być wydana decyzja: 1. o warunkowym wpisie na kolejny etap studiów, 2. zezwalająca na powtórzenie roku lub semestru, 3. o skreśleniu z listy studentów.

Określono zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Student ma prawo wglądu do pracy zaliczeniowej/egzaminu i do otrzymania uzasadnienia

oceny. Jeżeli student zgłasza zastrzeżenia co do formy zaliczenia lub bezstronności przy wystawianiu oceny ma prawo złożyć wniosek (do Rektora lub upoważnionej przez Niego osoby) o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość zorganizowania egzaminu komisyjnego z inicjatywy Rektora, na wniosek egzaminatora lub na wniosek Samorządu Studenckiego. W skład komisji egzaminacyjnej, wyznaczonej przez Rektora lub upoważnioną przez niego osobę, wchodzi: 1) kierownik danej jednostki organizacyjnej uczelni, do której przyporządkowany jest kierunek studiów lub wyznaczona przez niego osoba jako przewodniczący, 2) nauczyciel akademicki reprezentujący ten sam lub pokrewny przedmiot jako egzaminator, 3) przedstawiciel organu Samorządu Studenckiego. Ocena z egzaminu komisyjnego jest ostateczna i zastępuje ocenę kwestionowaną. Powyższe zasady zawarte są w treści Regulaminu studiów WSPA w Lublinie, który udostępniony jest na stronie internetowej Uczelni, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicach ogłoszeń przy Dziekanacie. Każdy student podpisuje oświadczenie o zapoznaniu się z treścią Regulaminu studiów. Studenci mają także możliwość zgłaszania swoich uwag i wniosków poprzez udział w anonimowych ankietach audytoryjnych i dostępnych on-line oraz udział w spotkaniach Pełnomocnika ds. ewaluacji jakości kształcenia z poszczególnymi rocznikami na każdym z kierunków, a także w trakcie dyżurów dziekanów i konsultacji wykładowców. W ramach działań zapobiegających zachowaniom nieetycznym i niezgodnym z prawem należy sytuować także obligatoryjne badanie złożonych prac dyplomowych studentów Jednolitym Systemem Antyplagiatowym.

Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia podaje na pierwszych zajęciach szczegółowy opis przedmiotu zawierający: informacje dotyczące zakładanych efektów uczenia się przedmiotu, program zajęć, wykaz literatury, warunki usprawiedliwiania krótkotrwałej nieobecności na zajęciach, warunki uzyskiwania zaliczenia i składania egzaminu, sposób informowania studentów o uzyskanych wynikach zaliczenia i egzaminu oraz tryb wglądu do ocenionych prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych z zastrzeżeniem, iż studentowi przysługuje prawo wglądu do pracy będącej podstawą zaliczenia lub egzaminu w terminie 7 dni od daty podania do wiadomości studentów informacji o wynikach zaliczenia lub egzaminu. Oceny ze wszystkich egzaminów i zaliczeń wpisywane są do indeksu elektronicznego, kart okresowych osiągnięć studenta i protokołów wyłącznie przez prowadzącego zajęcia, w uzasadnionych przypadkach przez inną upoważnioną przez Rektora osobę. Wykładowca ma obowiązek poinformować każdego studenta indywidualnie o uzyskanych wynikach zaliczeń i egzaminów oraz przekazać protokoły zaliczeniowe i egzaminacyjne oraz karty okresowych osiągnięć studenta do dziekanatu w terminach wyznaczonych harmonogramem studiów. Oceny studentów ze wszystkich egzaminów i zaliczeń wpisywane są do protokołu w wersji elektronicznej, udostępnionego poprzez informatyczny system uczelni (ESS) wyłącznie przez prowadzącego zajęcia. Wpisane i zatwierdzone oceny importowane są poprzez system do elektronicznej karty okresowych osiągnięć studenta. Zatwierdzona karta okresowych osiągnięć jest drukowana i zatwierdzona przez Dziekana kierunku i umieszczona w teczce osobowej studenta. Studenci mają dostęp do tak przygotowywanej dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej poprzez informatyczny system uczelni (Wirtualny Pokój Studenta wps.wspa.pl). Każdy student ma indywidualne konto, w którym udostępniane są informacje dotyczące zajęć i osiągnięć studenta. Oceny z zaliczeń i egzaminów, po wpisaniu ich do protokołu, są udostępniane studentom automatycznie. Na prośbę studenta Uczelnia wydaje wydruk z dokumentacji przebiegu studiów.

W przypadku prac zaliczeniowych przeprowadzanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, uczelnia korzysta z platformy e-learningowej Moodle, która posiada wbudowany

system oceniania, umożliwiający nauczycielom akademickim wystawianie ocen i komentarzy do prac studentów. Nauczyciele mogą również korzystać z różnych metod oceniania, takich jak oceny punktowe lub oceny opisowe, a także mogą dodawać komentarze bezpośrednio do tekstu pracy studenta. Wyznaczono dodatkowy termin konsultacji z wykładowcami w okresie sesji egzaminacyjnej dla studentów, którzy chcieliby omówić swoje oceny i uzyskać dodatkowe wyjaśnienia. Działanie to ma charakter systemowy i dotyczy wszystkich przedmiotów objętym programem studiów.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta, jak i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. Platforma zdalnego nauczania WSPA została wdrożona zgodnie z obowiązującymi standardami bezpieczeństwa i ochrony danych osobowych, co zapewnia poufność i integralność informacji o użytkownikach. Zapewniono: szyfrowanie transmisji danych (wykorzystanie protokołów HTTPS w celu ochrony informacji przesyłanych między serwerami uczelni a urządzeniami studentów), bezpieczne serwery i kopie zapasowe, ograniczony dostęp do danych (zasada minimalizacji dostępu), indywidualne konta użytkowników (każdy student otrzymuje unikalny login i hasło), monitorowanie i weryfikacja adresów IP, monitorowanie sesji użytkownika, ograniczone przetwarzanie nagrań. System zarządzany jest przez dedykowany zespół administratorów i podlega regularnym aktualizacjom, a przetwarzanie danych osobowych odbywa się zgodnie z przepisami RODO.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się (w tym metody stosowane w nauczaniu i uczeniu się na odległość) zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się poprzez wykorzystanie testów pisemnych jednokrotnego i wielokrotnego wyboru, prac pisemnych opisowych, odpowiedzi ustnych, prezentacji projektów, referatów, analizy przypadków.

W oparciu o regulacje wewnętrznego źródła prawa (zarządzenie nr 77/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w WSPA w Lublinie) kierunkowe efekty uczenia się są przyjmowane w sposób ustalony na poziomie uczelni, a następnie wprowadzane do odpowiednich sylabusów. Efekty uczenia się stanowią podstawę wyznaczania zarówno: zakresu treści kształcenia, jak i ich usytuowania w modułach kształcenia oraz sekwencyjność przedmiotów. Efekty te są szczegółowe, konkretne, mierzalne (stąd wyczerpujące zakładane na kierunku stosunki międzynarodowe cele kształcenia), a ich weryfikacja prowadzona jest na poszczególnych etapach procesu kształcenia. Program studiów określa zaplanowane, skonkretyzowane, specyficzne metody ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się w celu ich systematycznego stosowania przez prowadzących oraz rzetelnego sprawdzenia i oceny efektów uczenia się nabytych przez studentów. Mechanizm taki pozwala na kontrolę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Dobór i sposób weryfikowania efektów uczenia się uwzględnia formę prowadzenia zajęć i wynika z celów edukacyjnych. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się są określone w zatwierdzonym przez Senat uczelni sylabusie, który to sylabus precyzuje metody weryfikacji efektów, uwzględniając zgodność metody weryfikacji do określonych treści. Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych przez studentów, obejmuje zarówno wiedzę, umiejętności, jak i kompetencje społeczne – których uzyskanie odniesione jest do konkretnego przedmiotu. Nauczyciel akademicki każdorazowo uwzględnia osiągnięcia studenta w każdym ze wskazanych zakresów, czyniąc to w przypadku zarówno oceny częściowej i końcowej, informując studenta o jego osiągnięciach (lub ich braku) i wynikającej stąd ocenie.

Odnosząc się do ustaleń poczynionych w trakcie wizytacji stwierdzić należy, że ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się (w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) zostały na ocenianym kierunku prawidłowo opracowane. W reakcji na wcześniejsze zalecenia zespołu oceniającego PKA, Zespół ds. jakości Kształcenia kierunku Stosunki międzynarodowe, w porozumieniu z przedstawicielami kadry dydaktycznej kierunku stosunki międzynarodowe, przeanalizował szczegółowo sylabusy poszczególnych przedmiotów i dokonał stosownej korekty w zakresie metod weryfikacji efektów uczenia się. Aktualnie efekty uczenia się są uszczegółowione, skonkretyzowane oraz powiązane z przedmiotowymi efektami uczenia się i treściami kształcenia. Ponadto (w sylabusie każdego przedmiotu) w treściach kształcenia przewidziano zajęcia poświęcone na podsumowanie i omówienie ocen uzyskanych przez studentów. W rezultacie studenci są traktowani równo w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, jak i zapewniona jest możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Wypracowane na ocenianym kierunku Stosunki międzynarodowe rozwiązania zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen, jak i określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończeniu. Określono także zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się (w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku Stosunki międzynarodowe. Ponadto umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2, w tym języka specjalistycznego.

Weryfikacja efektów uczenia się jest dokumentowana. Przechowywane są prace pisemne studentów, jak również dokumenty wskazujące na przeprowadzenie ustnej weryfikacji (lista studentów wraz z wykazem pytań lub zadań). Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się danego przedmiotu powinno nastąpić nie później niż na ostatnich zajęciach dydaktycznych w ramach danego cyklu zajęć.

W trakcie wizytacji udostępnione zostały m.in. prace zaliczeniowe, jak i egzaminy. Ich staranna analiza pozwala stwierdzić, że co do zasady: rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek oraz norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. W odniesieniu do ćwiczeń z jednego z hospitowanych przedmiotów, karty pracy zawierały tylko trzy pytania i Prowadzący w ten sam sposób punktował odpowiedzi opisowe wyjaśniające i argumentujące tok myślenia studenta/-ki, jak również odpowiedzi jednowyrazowe TAK/NIE. Symptomatyczny był również brak zróżnicowania ocen (wszystkie bdb). Wyniki specjalnie opracowanej przez uczelnię ankiety pozwalają na monitorowanie i analizę pozycji absolwentów kierunku Stosunki międzynarodowe na rynku pracy lub kierunków ich dalszej edukacji. Badania przeprowadzone wśród absolwentów w roku 2023 wskazują, iż studenci WSPA, w tym studenci kierunku stosunki międzynarodowe (stanowiący 4% respondentów) w większości kończą podjęte studia z dobrym wynikiem, wykazują chęć dalszego kształcenia i podnoszenia kwalifikacji.

Blisko 75% badanych jest aktywna zawodowo, 33% deklaruje wykonywanie zawodu zgodnego z ukończonym kierunkiem studiów, 28% wykonuje pracę częściowo związaną z ukończonym kierunkiem studiów. Dobrze oceniana jest przydatność nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Wyniki te potwierdzają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Studentka kierunku stosunki międzynarodowe opublikowała we współautorstwie z pracownikiem WSPA, publikację: „Studenci pochodzenia ukraińskiego w Polsce na przykładzie miasta Lublin” [w:] „Samorządy wobec wyzwań współczesności”, red. nauk. Paweł Rogalski, Wydawnictwo Norbertinum, Lublin 2022. Ponadto studenci kierunku stosunki międzynarodowe posiadają osiągnięcia w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku. Wskazuje na to m.in. czynny udział w warsztatach w ramach projektu Wolontariat Lubelski, którego celem jest stworzenie i wdrożenie spójnego systemu i struktury wolontariatu w Lublinie, ze szczególnym uwzględnieniem działań związanych z Europejską Stolicą Młodzieży 2023. Ponadto w kontekście wojny w Ukrainie studenci doprowadzili do zorganizowania debaty studenckiej (z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim) „Wpływ wojny w Ukrainie na Unię Europejską oczami studentów”. Debata akademicka – Konferencja studencka zorganizowana została przez Koło Naukowe Studentów Stosunków międzynarodowych WSPA i Koło Naukowe Studentów Stosunków Międzynarodowych KUL, pod patronatem Europe Direct Lublin Wyspa. W listopadzie 2024 roku zrealizowana została międzyuczelniana debata studencka, podczas której dwie drużyny: studenci Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie oraz studenci Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie zmierzyli się z tezą: „W obliczu bieżących wyzwań warto być częścią Unii Europejskiej.” Studenci WSPA wygrali ze studentami UMCS. Studenci kierunku stosunki międzynarodowe czynnie uczestniczą w roli wolontariuszy w Objazdowym Festiwalu Filmowym WATCH DOCS Prawa Człowieka w Filmie, wspierając organizatorów. W obliczu wojny w Ukrainie, studenci czynnie włączają się w działalność humanitarną. W 2023 roku studenci kierunku stosunki międzynarodowe - Stanislav Kapitonov Viktoriia Martynenko zostali odznaczeni przez Prezydenta Miasta Lublin medalem Lublin Bohaterom. Student kierunku stosunki międzynarodowe, przedstawiciel Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie jest członkiem Rady Studentów Lublina przy Prezydencie Miasta Lublin, która została powołana Zarządzeniem nr 33/11/2021 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2021 r. Rada jest organem opiniotwórczo-doradczym Prezydenta Miasta Lublin w zakresie konsultowania spraw dotyczących środowiska akademickiego miasta Lublin oraz jest uprawniona do przedstawiania propozycji inicjatyw w zakresie rozwoju akademickiego miasta.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się stosowanie dla zajęć określonych w programie studiów kierunku stosunki międzynarodowe celowo i w sposób	1. Zespół ds. Jakości Kształcenia kierunku stosunki międzynarodowe (w porozumieniu z pozostałymi przedstawicielami kierunku)	Zalecenie zrealizowane

	uzasadniony zaplanowanych, skonkretyzowanych, specyficznych metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów, stosowanych systematycznie przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia, z uwzględnieniem przyjętego dla tego kierunku praktycznego profilu studiów.	przeanalizował szczegółowo sylabusy poszczególnych przedmiotów, a następnie dokonał ich stosownej korekty w zakresie metod weryfikacji efektów uczenia się, które zostały uszczegółowione, skonkretyzowane oraz powiązane z przedmiotowymi efektami uczenia się i treściami kształcenia. 2. W związku ze wskazaniem ze strony ZO PKA braku dostarczania studentom informacji zwrotnej na temat stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się – w sylabusie każdego przedmiotu przewidziano zajęcia na podsumowanie i omówienie ocen otrzymanych przez studentów. 3. W formie zarządzenia Rektora WSPA przyjęto system weryfikacji efektów uczenia się. Zgodnie z jego treścią: - program studiów każdego kierunku powinien określać celowo i w sposób uzasadniony zaplanowane, skonkretyzowane, specyficzne metody ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się w celu ich systematycznego stosowania przez prowadzących zajęcia oraz rzetelnego sprawdzenia i oceny	
--	---	--	--

		efektów uczenia się nabytych przez studentów, - Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych przez studentów obejmuje zarówno wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, których uzyskanie związane jest z danym przedmiotem, - Nauczyciel akademicki każdorazowo uwzględnia osiągnięcia studenta w trzech wyżej wymienionych zakresach w przypadku każdej określonej przez niego oceny studenta. Tym samym kontroluje on przy dokonywaniu każdej oceny studenta, w sposób oddzielny stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, - W przypadku każdej pracy etapowej prowadzący określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Kryteria oceny i jej składowe określa sylabus, - Obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się, - Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami dostosowanie sposobu	
--	--	--	--

		weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się do ich indywidualnych potrzeb poprzez zapewnienie możliwości dostosowania formy zaliczeń i egzaminów do rodzaju niepełnosprawności, wydłużenia czasu zaliczeń/egzaminów, pomocy asystenta, dostosowania materiałów, zdawania egzaminu w osobnym pomieszczeniu, indywidualnej organizacji sesji egzaminacyjnej. - Za ocenę stopnia realizacji efektów uczenia się odpowiadają kierunkowe Zespoły ds. jakości kształcenia pod przewodnictwem Dziekana. 4. Do systemu weryfikacji efektów uczenia się dodano zapis, zgodnie z którym po zrealizowaniu zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki jest zobowiązany do wypełnienia sprawozdania z weryfikacji efektów uczenia się założonych w karcie przedmiotu (zgodnie z określonym w wzorem). Informacje pozyskane dzięki sprawozdaniu służą kierunkowemu Zespołowi ds. jakości kształcenia do analizy i doskonalenia procesu i metod weryfikacji efektów uczenia się.	
--	--	--	--

2.	Zaleca się wdrożenie skutecznych sposobów i narzędzi służących dostarczaniu studentom informacji zwrotnej na temat stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się.	1. W sylabusie każdego przedmiotu, w treściach kształcenia dodano zapis o podsumowaniu zajęć, weryfikacji efektów uczenia się oraz udzielaniu studentom informacji zwrotnej. 2. Wydane zostało zarządzenie Rektora WSPA w sprawie systemu weryfikacji efektów uczenia się. 3. Po zrealizowaniu zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki jest zobowiązany do wypełnienia sprawozdania (zgodnie z określonym wzorem) z weryfikacji efektów uczenia się założonych w sylabusie. 4. Zgodnie z Regulaminem studiów WSPA, student ma dostęp do dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej poprzez system informatyczny uczelni (Wirtualny Pokój Studenta). Na wniosek studenta uczelnia wydaje wydruk z dokumentacją z przebiegu studiów. 5. Prowadzący ma obowiązek poinformować każdego studenta o uzyskanych wynikach zaliczeń/egzaminów. 6. Każdy student ma indywidualne konto, w którym udostępniane są informacje dotyczące zajęć i osiągnięć studenta. Oceny po ich wpisaniu przez prowadzącego do protokołu, są udostępniane studentom automatycznie.	Zalecenie zrealizowane
----	---	--	-------------------------------

		7. W przypadku prac zaliczeniowych z wykorzystaniem platformy Moodle, prowadzący mają możliwość wystawiania ocen wraz z ich komentarzami. 8. W okresie sesji egzaminacyjnej wyznaczono dodatkowy termin konsultacji (w odniesieniu do wszystkich przedmiotów na kierunku) z prowadzącymi, dla studentów, którzy chcieliby omówić swoje oceny i uzyskać dodatkowe wyjaśnienia.	
3.	Zaleca się stosowanie klarownych i stosowanych w sposób jednakowy w odniesieniu do wszystkich studentów zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w celu zapewnienia kompleksowości tego egzaminu oraz porównywalności jego wyników.	1. Wprowadzono Regulamin procesu dyplomowania na kierunku stosunki międzynarodowe w formie zarządzenia Rektora WSPA 44/R/WSPA/2022-2023 z dnia 8 maja 2023 r. Określa on zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego, zapewniające jego kompleksowy charakter oraz porównywalność wyników egzaminu. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i składa się z dwóch części: w pierwszej student dokonuje prezentacji swojej pracy, w drugiej: student odpowiada na trzy pytania spośród wylosowanych zagadnień (jedno z zakresu ogólnego dotyczącego przedmiotów kierunkowych oraz dwa z zakresu wybranej specjalności studiów). 2. Powołano Komisję ds. procesu dyplomowania (w skład której weszły również	Zalecenie zrealizowane

		osoby z wykształceniem socjologicznym celem wsparcia przy przygotowaniu i ocenie metodologii prac), która zatwierdza prace dyplomowe w sposób dwuetapowy. Najpierw tematy prac wraz z ich strukturą. W przypadku uwag członkowie Komisji sporządzają rekomendacje zmian i przekazują je promotorom. Po dokonaniu wskazanych korekt, tematy prac wraz ze strukturą są ponownie rozpatrywane przez Komisję, w terminie nie później niż 45 dni od daty pierwszego posiedzenia Komisji. Następnie (nie później niż 7 dni przed obroną) Komisja dokonuje oceny pracy pod kątem jakości, w tym zgodności z profilem praktycznym studiów, a następnie podejmuje decyzje co do dopuszczenia (lub nie) pracy do obrony. Procedura ta ma umożliwiać wczesną identyfikację potencjalnych dysfunkcji na poziomie pracy dyplomowej i wskazanie obszarów wymagających dopracowania. Sprawozdanie Komisji stanowi również cenne źródło informacji zwrotnej dla studenta. 3. Zmodyfikowano procedury Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dotyczące monitorowania jakości prac dyplomowych. 4. Powołano Pełnomocnika	
--	--	---	--

		Rektora ds. Jakości Kształcenia, którego zadaniem jest m.in. nadzorowanie prac w zakresie monitoringu prac dyplomowych. 5. Prace dyplomowe mogą być realizowane w formie badawczej lub projektowej. 6. Wprowadzono nowy przedmiot w programie studiów: Wprowadzenie do badań społecznych (w formie warsztatów, realizowany przed rozpoczęciem seminarium). 7. Opracowano nowy sylabus do przedmiotu: Seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej. W sylabusie ustalono odrębne, specyficzne zasady dyplomowania z uwzględnieniem profilu kształcenia i praktycznego charakteru kierunku stosunki międzynarodowe.	
--	--	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W ramach ocenianego kryterium uczelnia w sposób zaangażowany i przemyślany podjęła działania naprawcze na kierunku stosunki międzynarodowe związane z uchybieniami wskazanymi przez Zespół Oceniający PKA. Skala podjętych działań, jak i ich natężenie przyniosły oczekiwane efekty w postaci zrealizowania zaleceń PKA.

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne przyjęte na kierunku stosunki międzynarodowe, uznać należy za przejrzyste i selektywne, umożliwiające dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Przyjęte procedury są bezstronne i zapewniają kandydatom (tak obywatelom RP, jak i cudzoziemcom) równe szanse w podjęciu studiów na kierunku stosunki międzynarodowe. Powyższe ma odniesienie również do studentów z niepełnosprawnością, z uwagi na adekwatnie dopasowane działania do ich szczególnych potrzeb w procesie rekrutacji ze strony uczelni. Uczelnia

doprecyzowała wymagania cyfrowe i sprzętowe kandydatów, poprzez oświadczenie odnośnie posiadanych przez kandydata kompetencji cyfrowych (uwzględniające informację o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem na odległość). Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zostały szczegółowo określone w uchwale Senatu WSPA nr 544/2023 r. z dnia 29 maja 2023 r., zgodnie z którą istnieje możliwość potwierdzenia efektów uczenia się w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów kierunku stosunki międzynarodowe. Szczególną rolę w tej procedurze przypisano kierunkowej Komisji ds. potwierdzania efektów uczenia się, gdyż to Komisja podejmuje decyzję w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się i wystawia oceny w protokole z przedmiotów, dla których potwierdzono efekty uczenia się, określając jednocześnie semestr na który może być przyjęty wnioskujący (-ąca) o potwierdzenie efektów uczenia się. Przyjęte na ocenianym kierunku warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni (w tym w uczelni zagranicznej) zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Na kierunku stosunki międzynarodowe przyjęto i wprowadzono rozbudowane regulacje w obszarze wzmocnienia jakości prac dyplomowych, jak i samego przebiegu egzaminu dyplomowego: 1. powołane zostały odpowiednie struktury w ramach uczelni (Komisja ds. dyplomowania), 2. zmieniono sylabus dotyczący seminarium dyplomowego (gdzie przyjęto odrębne, specyficzne zasady dyplomowania z uwzględnieniem profilu kształcenia i praktycznego charakteru kierunku stosunki międzynarodowe), 3. przyjęto możliwość przygotowywania prac o charakterze badawczym, jak i prac o charakterze projektowym oraz 4. zaoferowano studentom nowy przedmiot „Wprowadzenie do badań społecznych” - wzmacniający ich kompetencje w zakresie prawidłowego przygotowania pracy dyplomowej. Działania te przełożyły się na to, iż aktualnie przyjęte i wdrażane zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Dotyczy to także metod stosowanych w nauczaniu na odległość. Zasady te wynikają z Regulaminu studiów WSPA w Lublinie. W rozliczeniu etapu studiów uwzględnia się wszystkie przedmioty, które składają się na program studiów danego etapu. Dbając o prawidłowe tych procesów, opracowano zarządzenie nr 77/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w WSPA. W efekcie weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia tj. w toku: zajęć dydaktycznych, praktyk zawodowych, przygotowania pracy dyplomowej oraz złożonego egzaminu dyplomowego.

Na kierunku stosunki międzynarodowe przyjęto klarowne zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Studenci mają indywidualne konta i w formie elektronicznej udostępniane są im informacje dotyczące zajęć i osiągnięć, zapewniając im stały dostęp do dokumentacji przebiegu studiów. Ponadto na prośbę studenta wydawany jest stosowny wydruk z tymi informacjami. Wykładowca ma obowiązek poinformować każdego studenta o uzyskanych przez niego wynikach zaliczeń, jak i egzaminów.

W Regulaminie studiów określono zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Każdy student ocenianego kierunku podpisuje oświadczenie o zapoznaniu się z treścią Regulaminu i na jego podstawie ma prawo wglądu do pracy zaliczeniowej/egzaminu i do otrzymania uzasadnienia oceny. Jeżeli student zgłasza zastrzeżenia co do formy zaliczenia lub bezstronności przy wystawianiu oceny ma prawo złożyć wniosek o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego.

Na kierunku stosunki międzynarodowe funkcjonuje platforma zdalnego nauczania, która została wdrożona zgodnie z obowiązującymi standardami bezpieczeństwa i ochrony danych osobowych, co zapewnia poufność i integralność informacji o użytkownikach przy korzystaniu z metod i technik kształcenia na odległość.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się (w tym metody stosowane w nauczaniu i uczeniu się na odległość) zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się poprzez wykorzystanie testów pisemnych jednokrotnego i wielokrotnego wyboru, prac pisemnych opisowych, odpowiedzi ustnych, prezentacji projektów, referatów, analizy przypadków. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się (w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku stosunki międzynarodowe. Ponadto umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2, w tym języka specjalistycznego, co osiąmane jest w ramach prowadzonych lektoratów. Efekty uczenia się są uszczegółowione, skonkretyzowane oraz powiązane z przedmiotowymi efektami uczenia się i treściami kształcenia. Ponadto (w sylabusie każdego zajęcia) w treściach kształcenia przewidziano zajęcia poświęcone na podsumowanie i omówienie ocen uzyskanych przez studentów. Osiąganie przez studentów kierunku stosunki międzynarodowe WSPA efektów uczenia się, dokumentują przeprowadzone i zarchiwizowane prace etapowe i egzaminacyjne oraz ich wyniki, ponadto projekty, prace dyplomowe, dzienniki praktyk. Potwierdzają to również dane pozyskane w wyniku monitorowania pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków ich dalszej edukacji. Analiza rodzaju, formy, tematyki i metodyki prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin, do których kierunek stosunki międzynarodowe jest przyporządkowany (nauki o polityce i administracji 79%, ekonomia i finanse 15%, nauki prawne 6%), norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku.

Pośród studentów kierunku stosunki międzynarodowe jedna osoba jest współautorką publikacji „Studenci pochodzenia ukraińskiego w Polsce na przykładzie miasta Lublin” [w:] „Samorządy wobec wyzwań współczesności”, Wydawnictwo Norbertinum, Lublin 2022. Zdecydowanie bardziej rozbudowane są osiągnięcia studentów w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku stosunki międzynarodowe. Przykładowo w 2023 roku dwaj studenci zostali odznaczeni przez Prezydenta Miasta Lublin medalem Lublin Bohaterom, zaś student kierunku stosunki międzynarodowe, jest członkiem Rady Studentów Lublina przy Prezydencie Miasta Lublin).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku stosunki międzynarodowe jest aktualny i udokumentowany. Pod względem tematycznym dorobek ten dotyczy problematyki z zakresu nauk o polityce i administracji, nauk prawnych oraz ekonomii i finansów, do których przypisane zostały kierunkowe efekty uczenia się. Tematyka publikacji odpowiada koncepcji kształcenia przyjętej na kierunku stosunki międzynarodowe, jak i przyjętym treściom programowym. Na kierunku stosunki międzynarodowe nacisk położony jest na doświadczenie zawodowe kadry, co uzasadnione jest praktycznym profilem studiów. W skład kadry wchodzi m.in.: Pełnomocniczka Wojewody Lubelskiego ds. procesów migracyjnych i integracji, Protection Officer UNHCR (HF), Członek Miejskiej Rady Rynku Pracy w Lublinie, Ekspert zewnętrzny ds. oceny projektów POIG i POIR w zakresie analizy ekonomicznej i innowacyjności, ekspert w działaniu STEP, doradca prawny w 22. Bazie Lotnictwa Taktycznego w Malborku, menedżer ds. rozwoju rynków międzynarodowych, radca prawny i Kierownik Działu Business Compliance, inspektor w referacie ekosystemów gospodarczych w Urzędzie Miasta Lublin, Prezes Stowarzyszenia Wolna Lubelszczyzna, były konsul w Konsulacie Generalnym RP w Chicago. Kadra dydaktyczna posiada doświadczenie zawodowe związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie kierunkowych efektów uczenia się, zdobyte poza uczelnią i wynikające z prowadzonych działalności gospodarczych, pracy zawodowej, przeprowadzanych szkoleń czy warsztatów dla instytucji i przedsiębiorstw. Doświadczenie to odpowiada koncepcji kształcenia kierunku stosunki międzynarodowe oraz treściom programowym, umożliwiając prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Kadre dydaktyczną ocenianego kierunku uzupełniają osoby prowadzące zajęcia, w ramach których studenci osiągają efekty uczenia się odnoszące się do społecznych i etycznych uwarunkowań działalności zawodowej związanej ze studiowanym kierunkiem, a także nabywają umiejętności posługiwania się językiem obcym oraz stosowania technik informacyjno-komunikacyjnych.

Liczebność kadry prowadzącej zajęcia na kierunku stosunki międzynarodowe (36 osób) jest odpowiednia do liczby studentów (62 osób a studiach stacjonarnych, brak osób na studiach niestacjonarnych). Na jednego pracownika przypada około 2-ch studentów. Struktura kwalifikacji kadry jest właściwa: 3 osoby posiadają stopień naukowy doktora habilitowanego (w tym jedna zatrudniona jest na podstawie umowy o pracę, jako w podstawowym miejscu pracy), 14 osób posiada stopień naukowy doktora (w tym 9 zatrudnionych jest na podstawie umowy o pracę,

w WSPA jako podstawowym miejscu pracy) oraz 19 osób posiadających tytuł zawodowy magistra (w tym 5 zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, gdzie WSPA jest podstawowym miejscem zatrudnienia). W rezultacie struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne (zdobyte na innych uczelniach), w tym związane z prowadzeniem zajęć na odległość (poprzez stały dostęp do nagranych szkoleń i materiałów szkoleniowych oraz wsparcie techniczne Działu obsługi kształcenia online), co umożliwia prawidłową realizację zajęć. Wykładowcy kierunku posiadają także doświadczenie pedagogiczne.

Przydział zajęć odbywa się na podstawie analizy dorobku naukowego, zawodowego i dydaktycznego. Za obsadę zajęć dydaktycznych odpowiada Dziekan kierunku stosunki międzynarodowe, biorąc pod uwagę wykształcenie kierunkowe/obszarowe, dorobek naukowy, osiągnięcia praktyczne i dydaktyczne. Na obsadę zajęć wpływają także hospitacje oraz opinie studentów, co do pracy nauczycieli akademickich wyrażone w ankietach. W przypadku dydaktyków-praktyków, decydującą kwestią jest doświadczenie zawodowe z zakresu prowadzonych zajęć oraz adekwatności do zakładanych efektów uczenia się. Ponad 50% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w WSPA jako podstawowym miejscu pracy, co jest zgodne ze stosownymi w tym zakresie wymaganiami.

Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość objęte są monitoringiem zgodnie z zarządzeniem nr 50/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 19 maja 2023 roku w sprawie zasad monitoringu zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zgodnie z powyższym zarządzeniem monitoring prowadzony jest dwutorowo: monitoring terminowości realizacji zajęć przeprowadzany jest przez pracowników Działu Obsługi Wykładowcy w terminie do 2 miesięcy od daty rozpoczęcia zajęć, natomiast monitoring aktywności wykładowców prowadzących zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przeprowadzany jest przez pracowników Działu Jakości Kształcenia po zakończeniu semestru. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć i uwzględnia ich dorobek praktyczny, doświadczenie zawodowe oraz osiągnięcia dydaktyczne. Wśród technik selekcyjnych wykorzystuje się analizę dokumentów biograficznych kandydatów (CV, list motywacyjny, dokumenty potwierdzające nabyte kompetencje) oraz rozmowy kwalifikacyjne, co zapewnia transparentność doboru. Nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia mają dostęp do szerokiego i zróżnicowanego pakietu szkoleń w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych (w tym związanych z kształceniem na odległość). Zapewniona jest możliwość identyfikowania i zaspokajania indywidualnych potrzeb pracowników co do proponowanych szkoleń. Ponadto monitorowane jest zadowolenie prowadzących zajęcia z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego, a wyniki tego monitorowania służą doskonaleniu procesu nauczania. Nauczyciele akademicki, jak i inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani zarówno przez studentów (poprzez ankiety) oraz innych nauczycieli (poprzez hospitacje). Zarówno nauczyciele akademicki, jak i inne osoby prowadzące zajęcia są okresowo oceniani w zakresie działalności naukowej, zawodowej, jak i dydaktycznej. Wyniki ocen (w tym dokonywanych przez studentów) są analizowane celem podjęcia adekwatnych działań doskonalących. Zbiórczym wynikiem dokonywanych w WSPA ocen jest coroczne sprawozdanie, które wpływa zarówno na obsadę zajęć w kolejnych latach, jak i wpływa na plan hospitacji. Oceny

uwidocznione w sprawozdaniu stanowią podstawowe kryterium do podnoszenia kompetencji i planowania indywidualnych ścieżek rozwojowych poszczególnych członków kadry.

Dla docenienia zaangażowania w pracę dydaktyczną, wykładowcy zostają wyróżnieni oraz nagrodzeni podczas inauguracji roku akademickiego. W stosunku do nauczycieli akademickich, którzy posiadają stopień naukowy doktora oraz znaczne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, dydaktycznej lub zawodowej – istnieje możliwość zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego WSPA. Uczelnia oferuje wsparcie finansowe udzielane m.in. co do dofinansowania pokrycia kosztów przewodu doktorskiego, studiów podyplomowych czy też związane z wymianą międzynarodową. Istnieją również możliwości uczestniczenia w szkoleniach z zakresu umiejętności społecznych, kończących się uzyskaniem certyfikatu trenerskiego. Pracownicy są wspierani co do możliwości uczestniczenia w konferencjach czy też seminariach, jak również mają możliwość pozyskania dofinansowania w zakresie zwiększania swojego dorobku publikacyjnego. Przyjęta na uczelni procedura pozyskania wsparcia finansowego wymaga stosownego wniosku ze strony pracownika skierowanego do Rektora WSPA, który podejmując decyzję w tym obszarze współdziała z Kanclerzem.

Polityka kadrowa realizowana w WSPA zbudowana została w oparciu o zasady pozwalające na rozwiązywanie pojawiających się konfliktów, a także na reagowanie na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry oraz formy pomocy ofiarom. Praktycznym przejawem tych założeń jest wdrożenie procedury antydyskryminacyjnej i powołanie Rzecznika Akademickiego oraz Komisji ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji, co znajduje swoje oparcie w stosownych źródłach prawa wewnętrznego przyjętych na uczelni. Dodatkowo powyższe założenia wzmacnia, funkcjonujący w WSPA od 2017 r., Kodeks Etyki. Pozwoliło to na wypracowanie oficjalnej procedury, przewidującej zgłaszanie (osobiście, mailowo, telefonicznie) Dziekanowi kierunku informacji o zaistnieniu trudnej sytuacji. Dziekan, po spotkaniach i ustaleniach z zainteresowanymi stronami, przedstawia propozycję rozwiązania zaistniałej sytuacji i jest odpowiedzialny za zaproponowanie pomocy ofiarom. W trakcie zebrania z pracownikami obecny był Rzecznik Akademicki, który również otwarty jest na pomoc i przyjmowanie ewentualnych zgłoszeń.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje, doświadczenie, struktura kwalifikacji i liczebność kadry, jak również jej rozwój i doskonalenie są zapewnione. Prawidłowa realizacja zajęć - w tym znamienne dla profilu praktycznego nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych - są możliwe z uwagi na posiadanie przez osoby prowadzące zajęcia doświadczenia zawodowego w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku stosunki międzynarodowe. Dobór kadry pozwala na prawidłową realizację zajęć. Osoby prowadzące zajęcia są przygotowane do ich realizacji, w tym również do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Realizacja zajęć jest na bieżąco monitorowana, zarówno przez hospitacje, jak i ankiety studenckie. Na prawidłową realizację zajęć wpływa również przydział zajęć i obciążenie godzinowe osób prowadzących zajęcia.

Powierzanie zajęć odbywa się na podstawie analizy dorobku naukowego, zawodowego i dydaktycznego. Za obsadę zajęć dydaktycznych odpowiada Dziekan kierunku stosunki międzynarodowe, biorąc pod uwagę wykształcenie kierunkowe/obszarowe, dorobek naukowy, osiągnięcia praktyczne i dydaktyczne. Na obsadę zajęć wpływają także hospitacje oraz opinie studentów, co do pracy nauczycieli akademickich wyrażone w ankietach. W przypadku dydaktyków-praktyków, decydującą kwestią jest doświadczenie zawodowe z zakresu prowadzonych zajęć oraz adekwatności do zakładanych efektów uczenia się. Polityka kadrowa zakłada transparentny nabór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Jest ona oparta na merytorycznych kryteriach, takich jak: doświadczenie praktyczne i kompetencje dydaktyczne oraz dorobek naukowy. Porównanie charakterystyk profili zawodowych poszczególnych osób prowadzących zajęcia z wymaganiami merytorycznymi wskazuje, że dobór kadry pozwala na prawidłową realizację zajęć. Zapewnione jest systematyczne doskonalenie kadry (poprzez szeroki i zróżnicowany wachlarz szkoleń i kursów), co zachęca do stałego rozwoju.

Stworzone zostały transparentne procedury rozwiązywania konfliktów, jak i reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji, przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz proponowania form pomocy ofiarom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia dysponuje własną siedzibą, która znajduje się w budynku przy ul. Bursaki 12 w Lublinie. Jego łączna powierzchnia użytkowa wynosi ponad 4 400 m². W budynku WSPA mieszczą się dwie aule, które można połączyć w jedną dla 560 osób, jedna sala wykładowa dla 78 osób, dwie sale wykładowe dla 40-44 osób, 8 sal do lektoratów i spotkań seminaryjnych, 7 sal do ćwiczeń i konwersatoriów, studio multimedialne (studio nagrań), laboratorium transportowe, laboratorium elektrotechniki, pracownia projektowania wnętrz, modelarnia i sala rysunkowa oraz pracownia anatomii. Uczelnia posiada 10 nowoczesnych w pełni klimatyzowanych laboratoriów komputerowych, wyposażonych w wysokiej klasy zestawy komputerowe, w tym laboratorium będące jednocześnie salą projektową i laboratorium CISCO oraz mobilną szafę CISCO umożliwiającą przeprowadzenie zajęć dydaktycznych z sieci w dowolnej Sali komputerowej. Sale i pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu kształcenia. Infrastruktura dydaktyczna umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w odniesieniu do warunków przyszłej pracy zawodowej.

WSPA dysponuje licencjonowanym oprogramowaniem wykorzystywanym na potrzeby zajęć dydaktycznych. Uczelnia uczestniczy również w programach edukacyjnych, dzięki którym możliwe jest korzystanie z oprogramowania edukacyjnego, nabywanego bezpłatnie lub po obniżonych cenach. Posiadanie wyspecjalizowanego oprogramowania dla potrzeb studentów pozwala m.in. studentom na kierunku stosunki międzynarodowe w ramach zajęć z przedmiotu *Projekt własnego przedsięwzięcia* wziąć udział w symulacjach branżowych (Revas), umożliwiających wirtualne prowadzenie firmy. WSPA uczestniczy w takich programach jak G Suite w skład, którego wchodzi aplikacje: Gmail, Meet, Classroom, Google Chat, Google Hangouts, Google Drive. Studenci posiadają bezpłatny dostęp do pakietu Office 365 w wersji online, który zawiera: Outlook, OneDrive, Word, Excel, PowerPoint, OneNote, SharePoint, Teams, Sway, Forms. Studenci, którzy są w trakcie pisania prac dyplomowych mają zagwarantowany dostęp do pakietu Office 365 PRO.

Budynek jest w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Do budynku prowadzi podjazd dla wózków inwalidzkich, a budynek dydaktyczny wyposażony jest w windy i platformy schodowe (pomiędzy półpiętami), które pozwalają na dotarcie do każdego poziomu budynku. Studenci mają do dyspozycji darmowy parking zapewniający 150 miejsc wraz z dwoma wyznaczonymi i oznakowanymi (oznaczenie niebieską farbą i znakiem specjalnym) miejscami zarezerwowanymi dla osób z niepełnosprawnościami. W środku budynku są przestronne ciągi komunikacyjne dla wózków inwalidzkich (bez barier architektonicznych), toalety o dużych gabarytach oraz stosowne ułatwienia w dziekanacie. Większość sal na uczelni jest wyposażona w stanowiska do nauki dla osób z niepełnosprawnością (biurko, krzesło, lampka). W bibliotece zainstalowano również zautomatyzowane drzwi wejściowe. Jest tam także stanowisko pracy – komputer z oprogramowaniem dla osób niewidomych i słabo widzących. Ponadto krzesła i stoliki w salach wykładowych oraz ćwiczeniowych są tak zaaranżowane, aby z jednej strony umożliwić swobodne przemieszczanie się osobom poruszającym się na wózku inwalidzkim, a z drugiej pozwolić osobom niedowidzącym, słabowidzącym lub niedosłyszącym na usadowienie się w miejscu korzystniejszym do odbioru treści przekazywanych podczas zajęć.

Po remoncie na uczelni jakość infrastruktury uległa znacznemu podwyższeniu. Wykonana została dodatkowa winda i przebudowano istniejącą wcześniej windę w taki sposób, by obie były w pełni dostosowane do potrzeb osób niewidomych oraz osób z dysfunkcjami ruchowymi (przyciski w języku Braille'a, głosowy komunikator, szersze drzwi wejściowe, poręcze i napęd o spowolnionym przesuwie). Działaniem mającym na celu monitorowanie potrzeb studentów ze szczególnymi potrzebami było także przeprowadzenie monitoringu z wykorzystaniem tak zwanej matrycy dostępności.

Nauczyciele akademicki mogą z kolei korzystać z pokoju wykładowcy, przygotowanego do pracy indywidualnej oraz rekreacji pomiędzy zajęciami. Pokój wyposażony jest w meble biurowe i rekreacyjne, balkon, stół konferencyjny oraz szereg innych udogodnień. Kolejną ważną przestrzenią dla nauczycieli akademickich i studentów jest czytelnia, w której przygotowano 32 miejsca do pracy indywidualnej bądź grupowej oraz sześć stanowisk komputerowych, drukarkę i dwa skanery. W czytelni jest stały dostęp do Internetu, który umożliwia czytelnikom korzystanie z informacji naukowej oraz przeszukiwanie dostępnych katalogów, baz Open Access, czasopism elektronicznych oraz e-zasobów Biblioteki WSPA.

Zbiory biblioteczne to ponad 38300 woluminów, kilkadziesiąt prenumerowanych czasopism oraz zbiory audiowizualne. Ze zbiorów biblioteki WSPA mogą korzystać studenci i słuchacze studiów

podyplomowych oraz kadra dydaktyczna i administracyjna uczelni. Wszystkim zainteresowani mogą korzystać ze zbiorów czytelni na miejscu. Zbiory dedykowane studiom na kierunku stosunki międzynarodowe są umiejscowione na dwóch podłużnych regałach bibliotecznych. Biblioteka prenumeruje i udostępnia zainteresowanym liczne czasopisma naukowe, powiązane z dyscyplinami, do których przypisano kierunek studiów stosunki międzynarodowe

E-zasoby Biblioteki WSPA składają się ze zbiorów objętych licencją i dostępnych w ramach projektu MNiSW Wirtualna Biblioteka Nauki oraz dostępu do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica. W ramach projektu „Lubelska WySPA IT - zintegrowany rozwój Uczelni” księgozbiór Biblioteki WSPA jest stopniowo digitalizowany i umieszczany w Bibliotece Cyfrowej WSPA. Do digitalizacji zbiorów biblioteka posiada specjalistyczny skaner ATIZ i zestaw oprogramowania BookDrive, obsługiwane przez eksperta techniczno-merytorycznego w procesie digitalizacji zasobów biblioteki. Dostęp do e-zasobów możliwy jest ze wszystkich komputerów w czytelni, jak również poprzez dostęp indywidualny.

Gromadzenie zbiorów jest dostosowane do profilu Uczelni i kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe. Uczelnia stara się, aby zapewnić studentom dostęp do najnowszych wydawnictw związanych z kształceniem w ramach kierunku studiów, sukcesywnie powiększając posiadane zbiory z uwzględnieniem indywidualnych zainteresowania i sugestii studentów w zakresie funkcji - „zaproponuj książkę”. Cyklicznie pracownik biblioteki dokonuje przeglądu wszystkich sylabusów pod kątem zbieżności literatury obowiązkowej wykazanej w kartach zajęć z zasobami bibliotecznymi WSPA.

Studenci mają zapewniony dostęp do sieci bezprzewodowej (internet światłowodowy i wifi). Mogą również korzystać z pomieszczeń dydaktycznych, pracowni specjalistycznych oraz oprogramowania poza godzinami zajęć. Zapewniony jest także dostęp do infrastruktury informatycznej

i oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia.

Uczelnia przeprowadza okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej. Przeglądem objęte są również wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce dydaktyczne, sprzęt komputerowy oraz pozostałe urządzenia, a także specjalistyczne oprogramowanie. Kontrole obejmują ocenę sprawności, dostępności oraz nowoczesności wyżej wymienionych pomieszczeń, sprzętu i oprogramowania pod kątem potrzeb procesu nauczania, uczenia się, liczby studentów oraz potrzeb osób z niepełnosprawnością. Bieżącego monitorowania stanu wyposażenia sal dydaktycznych, laboratoriów, zasobów bibliotecznych i oprogramowania dokonują odpowiedni pracownicy techniczni, administracyjni, pracownicy biblioteki odpowiednio reagując na bieżące potrzeby. Budynek WSPA spełnia normy BHP, bezpieczeństwa przeciwpożarowego (dwa razy w roku odbywa się przegląd sprzętu przeciwpożarowego potwierdzany protokołami przeglądu, przegląd oświetlenia ewakuacyjnego, głównego wyłącznika prądu, przegląd instalacji wentylacyjnej i przewodów kominowych). Corocznie odbywa się także obowiązkowy techniczny przegląd budowlany obiektu dopuszczający obiekt do użytkowania. Ponadto prowadzone są bieżące przeglądy i konserwacje wymagane zgodnie z zaleceniami prawa budowlanego, takie jak przeglądy Urzędu Dozoru Technicznego windy oraz platform dla osób z niepełnosprawnościami, instalacji grzewczej oraz zbiorników ciśnieniowych. Prowadzący mają możliwość wpisywania bieżących zgłoszeń dotyczących infrastruktury oraz stanu urządzeń w portierni. Służy do tego specjalny zeszyt zgłoszeń, w którym odnotowywane są elementy uszkodzone lub niedziałające. Pracownik techniczny dokonuje

codziennego przeglądu zgłoszeń, potwierdza pisemnie ich przyjęcie i na ich podstawie wykonuje stosowne naprawy. Studencka ocena infrastruktury dokonywana jest z wykorzystaniem badania ankietowego. Prośby studentów w zakresie poprawy infrastruktury spotykają się z reakcją władz uczelni. Przykładem tego jest organizacja kącika „PRZERWA” przy pokoju Samorządu Studenckiego, który został wyposażony w kuchenkę mikrofalową oraz dystrybutor wody.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się w ramach studiów na kierunku stosunki międzynarodowe, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu. Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą pracownicy i studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Jednostka prowadzi stałą i systematyczną współpracę z instytucjami otoczenia w zakresie projektowania, realizacji oraz doskonalenia programu studiów. Współpraca ta jest wielowymiarowa, żywa i obustronna, a uczelnia i kierunek są ważnym partnerem dla środowiska lokalnego

i regionalnego. Jednostka współpracuje z licznymi podmiotami, takimi jak Lubelski Urząd Wojewódzki, Europe Direct Lublin Wyspa, Konsulat Generalny Ukrainy w Lublinie, Konsulat Republiki Austrii w Lublinie, Urząd Miasta Lublin, Stowarzyszenie Homo Faber, Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, Instytut Na Rzecz Państwa i Prawa, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie, AIDS Healthcare Foundation, Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie, Instytut Doradztwa Innowacyjnego, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Centrum Spotkania Kultur w Lublinie, INPL GROUP, Leroy Merlin, Bury Sp. z o.o., Lubelskie Centrum Consultingu, UNHCR i inne. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje kierunek jest adekwatny do jego specyfiki, dyscyplin, do których jest przyporządkowany oraz rynku pracy absolwentów.

Współpraca z otoczeniem przyjmuje zróżnicowane formy, adekwatnie do profilu praktycznego, specyfiki kierunku i zawodowego rynku pracy absolwentów stosunków międzynarodowych. Główne formy współpracy to: realizacja praktyk studenckich, opiniowanie programu studiów, realizacja wizyt studyjnych (m.in. Do Sejmu i Parlamentu Europejskiego, Urzędu miasta) i warsztatów, realizacja prac dyplomowych we współpracy z otoczeniem, realizacja wspólnych wydarzeń i konferencji, realizacja działań wspierających migrantów i uchodźców w regionie, działania wspierające i doradcze dla władz miasta i województwa i inne.

Na ocenianym kierunku funkcjonuje Rada Konsultacyjna, której członkami są: Konsul Republiki Austrii w Lublinie, Konsul Ukrainy w Lublinie, Konsul generalny RP w Chicago, Zastępca Dyrektora ds. akademickości i promocji gospodarczej w Urzędzie Miasta Lublin, Prezes Stowarzyszenia Homo Faber, Fundator i Prezes Fundacji Inicjatyw Menedżerskich, przedstawiciel Instytutu Na Rzecz Państwa i Prawa, Kierownik Oddziału Projektowania oraz Funduszy Europejskich w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Lublinie, Kierownik Oddziału ds. Pomocy Środowiskowej w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim, Country Program Manager w AHF Poland oraz przedstawiciel studentów. W posiedzeniach Rady Konsultacyjnej regularnie uczestniczy reprezentant Europe Direct Lublin Wyspa, który działa jako punkt informacyjny Komisji Europejskiej w siedzibie Uczelni. Oprócz tego, zapraszani są również przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy oraz Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie. Członkowie Rady Konsultacyjnej oceniają dotychczasowy program studiów oraz sposób jego wdrażania, a następnie opiniują projekty zmian wprowadzonych na podstawie tych ocen.

Dzięki długoletniej współpracy ze Stowarzyszeniem Homo Faber, studenci WSPA biorą udział w wielu wydarzeniach związanych ze stosunkami międzynarodowymi, takich jak m.in.: festiwal filmowy WATCH DOCS poświęcony prawom człowieka, spotkanie z autorem książki dotyczącej Kazachstanu, spacer „Lublin śladami praw człowieka”, debata na temat sytuacji w Białorusi oraz wsparcia dla osób z tego kraju w walce o prawa człowieka, warsztaty „Jak protestować, żeby protestować dobrze”, a także wspólne pisanie listów w obronie bieżących bohaterów i bohaterek niesłusznie więzionych, skazanych lub prześladowanych za odwagę w upominaniu się o wspólne prawa. Odbyła się także wizyta studyjna studentów w Parlamencie Europejskim.

Interesariusze zewnętrzni są aktywnie zaangażowani w opiniowanie programów studiów. W wyniku konsultacji z otoczeniem wprowadzono szereg zmian w programie studiów. Przykładami i takich zmian są: opracowanie programu specjalności dotyczącej zarządzania procesami migracyjnymi, wprowadzenie zajęć *planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych*, kursu *wprowadzenie do postępowania administracyjnego* oraz modyfikacja programu specjalności *biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna*. Ponadto, w programie znalazł się nowy kurs *religie we*

współczesnym świecie oraz zajęcia *pomoc humanitarna i rozwojowa*, zaproponowane przez Radę konsultacyjną.

Ważnym elementem współpracy z otoczeniem, ze względu na profil kierunku, jest prowadzenie zajęć dydaktycznych przez praktyków. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez osoby z bogatym doświadczeniem praktycznym, które pełnią różnorodne role, takie jak Pełnomocnik Wojewody Lubelskiego ds. procesów migracyjnych i integracji oraz Protection Officer w UNHCR, Członek Miejskiej Rady Rynku Pracy w Lublinie oraz ekspert w zakresie analizy ekonomicznej w Banku Gospodarstwa Krajowego, doradca prawny w 22. Bazie Lotnictwa Taktycznego, menedżer ds. rozwoju rynków międzynarodowych w Biocent S.A., radca prawny w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S.A., inspektor w Urzędzie Miasta Lublin oraz prezes Stowarzyszenia Wolna Lubelszczyzna, prezes i dyrektor w Fundacji Inicjatyw Menedżerskich, były konsul w Konsulacie Generalnym RP w Chicago oraz ambasador w Norwegii i Islandii, założyciel Stowarzyszenia Homo Faber, rzecznik prasowy Wojewody Lubelskiego, starszy inspektor ds. pozyskiwania funduszy europejskich w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim, właściciel Kancelarii Radcy Prawnego i zastępca dyrektora Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, co pozwala studentom zdobyć cenną wiedzę z różnych obszarów zawodowych. Uczelnia prowadzi stałą, choć nieformalną współpracę z United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), zgodnie z polityką organizacji. Studenci pierwszego roku kierunku Stosunki międzynarodowe regularnie odwiedzają lubelską siedzibę UNHCR. Wizyta ta jest włączona do programu zajęć *organizacje międzynarodowe*. Dodatkowo, Uczelnia angażuje się w obchody Dnia Uchodźcy.

Od 2020 roku w uczelni działa Punkt Europe Direct Lublin WySPA, który jest częścią sieci Europe Direct zarządzanego przez Komisję Europejską. Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe mogą poszerzać wiedzę o UE poprzez pracę w punkcie informacyjnym, za co otrzymują certyfikaty. W ramach współpracy z Komisją Europejską zorganizowano debatę *Głosuję – decyduję* 4 marca 2024 roku oraz Europejski Piknik Rodzinny *Razem na WySPIE* 31 sierpnia 2024 roku, podczas którego studenci przygotowali stoisko informacyjne. W 2024 roku studenci uczestniczyli także w międzyuczelnianej debacie ze studentami UMCS na temat *W obliczu bieżących wyzwań warto być częścią Unii Europejskiej*. We współpracy z Europe Direct opracowano także szereg filmów multimedialnych i webinarów m.in. na temat polityki międzynarodowej i UE, które udostępniane są studentom. Na uczelni nagrywany jest także podcast, w którym również poruszane są podobne zagadnienia (nagrania dostępne są na kanale YouTube Europe Direct WySPA).

Ważnym łącznikiem z otoczeniem zewnętrznym jest rektor uczelni, która od 2024 roku jest Pełnomocnikiem Wojewody Lubelskiego do Spraw Procesów Migracyjnych i Integracji. Pełnomocnik zajmuje się współpracą z lokalnymi społecznościami oraz organizacjami, monitorowaniem działań w UE dotyczących migracji, podejmowaniem działań na rzecz maksymalizacji korzyści i minimalizacji negatywnych skutków migracji w województwie lubelskim, wspieraniem integracji migrantów, a także uczestnictwem w spotkaniach dotyczących polityki migracyjnej w Polsce. 6 marca 2024 roku uczelnia podpisała deklarację o współpracy z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim, Stowarzyszeniem Homo Faber oraz Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w celu utworzenia Platformy Danych Migracyjnych. Ta platforma, będąca inicjatywą naukowców oraz praktyków działających na rzecz migrantów w Lublinie i województwie lubelskim, ma na celu zaspokojenie rosnącego zapotrzebowania na wiarygodne, kompletne i aktualne dane, które są kluczowe dla podejmowania działań w tej dziedzinie oraz kształtowania lokalnej i regionalnej polityki migracyjnej.

W ramach współpracy z otoczeniem zewnętrznym, studenci kierunku biorą udział w szeregu wydarzeń m.in. w *Kongresie Współpracy Transgranicznej 2023 Miasto Młodych* (miejsce spotkań praktyków współpracy transgranicznej z krajów Unii Europejskiej i Partnerstwa Wschodniego, które stanowi platformę dialogu dla samorządów, organizacji pozarządowych, środowiska nauki, kultury i biznesu) czy VI Międzynarodowej Konferencji *Granica polsko-ukraińska. Szansa czy bariera rozwoju?* (jednym z najważniejszych wydarzeń dyplomatycznych w regionie, organizowanym we współpracy z Polsko-Ukraińską Izbą Gospodarczą i Fundacją Inicjatyw Menadżerskich).

W trakcie pandemii Covid-19 i czasowego ograniczenia w funkcjonowaniu uczelni zapewniony był udział interesariuszy zewnętrznych w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów.

Jednostka prowadzi systematyczną ewaluację współpracy z otoczeniem, doboru pracodawców i jej wpływu na doskonalenie programu studiów. Przeglądy współpracy z otoczeniem dokonuje się poprzez okresowe oceny, które obejmują dobór instytucji współpracujących, skuteczność form współpracy oraz ich wpływ na realizację programu studiów i osiąganie efektów uczenia się przez studentów. Analizy te są przedmiotem rozważań Zespołów ds. Jakości Kształcenia oraz odbywają się corocznie na posiedzeniach Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia i Kolegium Dziekańskiego. Kierunkowy Zespół, pod przewodnictwem Dziekana, analizuje propozycje zgłoszone przez Radę Konsultacyjną, w skład której wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, a także zbiera opinie studentów. Przegląd współpracy jest również monitorowany przez Konwent Rozwoju WSPA, a decyzje o aktualizacji porozumień dotyczących praktyk zawodowych podejmuje Kierunkowy oraz Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, współpracując z Akademickim Biurem Karier. Studenci mają możliwość oceny współpracy podczas ewaluacji oraz zgłaszania skarg i wniosków, co pozwala na bieżące dostosowanie działań uczelni w celu eliminacji problemów i poprawy jakości kształcenia

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji współpracujących jest adekwatny do dyscyplin, do których przypisany jest kierunek oraz z zawodowym rynkiem pracy dla absolwentów stosunków międzynarodowych. Współpraca jednostki z otoczeniem zewnętrznym prowadzona jest w sposób stały i systematyczny w formach adekwatnych do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Również podczas pandemii Covid-19 utrzymywane były kontakty z otoczeniem zewnętrznym. Jednostka prowadzi cykliczne przeglądy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, a ich wyniki wykorzystuje do podnoszenia jakości kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Na kierunku stosunki międzynarodowe podejmowane są działania nakierowane na umiędzynarodowienie procesu dydaktycznego poprzez zwiększenie mobilności studentów i kadry, pozyskiwanie środków zewnętrznych na projekty międzynarodowe, zwiększenie ilości uczelni partnerskich, umiędzynarodowienie kadry dydaktycznej, podnoszenie kompetencji międzykulturowych i językowych kadry dydaktycznej i administracyjnej. W programie studiów obecne są zajęcia w językach obcych (zajęcia realizowane częściowo w języku rosyjskim, jak i w języku angielskim, czy też z elementami języka angielskiego). Na ocenianym kierunku realizowane są obowiązkowe zajęcia z dwóch wybranych języków obcych (semestr 1-5 język angielski lub rosyjski, semestr 3-6 język niemiecki lub hiszpański). W proces umiędzynarodowienia studiów na kierunku stosunki międzynarodowe silnie wpisuje się prowadzenie zajęć *komunikacja międzykulturowa*. Przedmiot ten ma na celu w szczególności poznanie zagadnień związanych ze sposobami opisu i analizy kultur, rozwijania umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie wielokulturowym, w szczególności umiejętności komunikacji z osobami odmiennymi kulturowo, co przekłada się na nabycie umiejętności istotnych na poziomie problematyki stosunków międzynarodowych. W rezultacie rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia.

Stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności studentów poprzez uczestniczenie w wymianie międzynarodowej (Erasmus, programy mobilnościowe ze środków norweskich), udział w praktykach zagranicznych, możliwość zrealizowania części okresu studiów na uczelni zagranicznej w ramach programu Erasmus+. WSPA współpracuje z szerokim zakresem uczelni zagranicznych. W ciągu ostatnich trzech lat sfinalizowano 46 wyjazdów zagranicznych studentów. Studenci mają również możliwość uczestniczenia w międzynarodowych wydarzeniach, a nadto zapraszani są wykładowcy z uczelni zagranicznych na wykłady, jak i zagraniczni praktycy na wykłady i warsztaty praktyczne. W 2024 r. uczelnia uzyskała wsparcie w rozwoju umiędzynarodowienia, dzięki pozytywnej ocenie złożonego wniosku przez Urząd Miasta Lublin, pozyskując środki finansowe na zorganizowanie wizyty hiszpańskiego naukowca w maju 2025 r. Będzie to kolejna z wizyt zagranicznych naukowców, które umożliwiają organizację wykładów dla studentów kierunku stosunki międzynarodowe, wymianę wiedzy i doświadczeń, jak i pogłębianie możliwości współpracy międzynarodowej.

Kadra dydaktyczna zaangażowana jest w projekty z udziałem partnerów zagranicznych, jak również uczestniczy w związanej z tym mobilnością w zakresie wyjazdów szkoleniowych i prowadzenia zajęć. Oferowane są możliwości uczestniczenia w wydarzeniach zdalnych sprzyjających mobilności wirtualnej (np. Międzynarodowa Konferencja Hybrydowa "Zarządzanie edukacją zdalną - szanse

i wyzwania). Tytułem przykładu w obszarze rozmaitych aktywności podejmowanych na WSPA wskazać można współorganizację międzynarodowej konferencji, wizyty przedstawicieli z zagranicznych podmiotów (fundacje, uczelnie), debatę akademicką o tematyce międzynarodowej, Dzień Studentów Międzynarodowych. Aktualnie Uczelnia realizuje projekt "WySPA dydaktyków", w ramach którego realizowane są szkolenia kadry dydaktycznej, jak i punkt Welcome Center, gdzie zagranicznym pracownikom, jak i studentom udzielane jest merytoryczne wsparcie co do studiowania i pobytu w Lublinie. Powyższe działania pozwalają na podnoszenie kompetencji i poziomu wiedzy kadry w obszarze współpracy z zagranicznymi studentami, jak i poznania specyfiki kręgów kulturowych, z których pochodzą studenci zagranicznych. Przełożyło się to w rezultacie na komfort studiowania samych studentów. Poszerzona została także baza książek, jak i czasopism obcojęzycznych w bibliotece.

Na kierunku stosunki międzynarodowe prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. Wyniki tych przeglądów służą intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Pełnomocnik ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia przeprowadza cyklicznie (nie rzadziej niż raz do roku) badania wśród studentów dotyczące kwestii związanych z procesem umiędzynarodawiania (np. dotyczące wymian międzynarodowych). Centrum Współpracy Międzynarodowej, które opracowuje i przekazuje Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia coroczne sprawozdanie dotyczące współpracy międzynarodowej. W oparciu o te opracowania władze uczelni dokonują identyfikacji ewentualnych nieprawidłowości w zakresie umiędzynarodowienia i podejmują działania naprawcze.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Skala, zakres i intensywność działań w obszarze umiędzynarodowienia są na wymaganym poziomie. Zarówno studenci, jak i kadra mają możliwość korzystania ze zróżnicowanej mobilności międzynarodowej (zarówno naukowej, jak i dydaktycznej). Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe są zgodne z przyjętą koncepcją i celami kształcenia.

Uczelnia wypracowała odpowiednie procedury oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, a wyniki ocen są wykorzystywane do szacowania mocnych i słabych stron procesu umiędzynarodowienia i dalszej intensyfikacji działań w tym zakresie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom ocenianego kierunku wszechstronne i kompleksowe wsparcie zarówno w procesie uczenia się jak i w rozwoju naukowym, społecznym, zawodowym i osobistym. Dedykowane wsparcie jest oferowane przez wykwalifikowanych nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych, którzy nieustannie podnoszą swoje kompetencje, dostosowując się do zmieniających się potrzeb różnych grup studentów.

Mając na uwadze szczególne potrzeby osób z niepełnosprawnościami, Uczelnia poprzez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami oferuje szereg form wsparcia, w celu przeciwdziałania wykluczeniu tej grupy w środowisku akademickim a także wyrównania szans. Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami wspiera również studentów przewlekłe chorych lub tych, którym stan zdrowia utrudnia realizację studiów w standardowym trybie. Uczelnia wspiera osoby ze szczególnymi potrzebami poprzez: indywidualną organizację studiów, usługi asystenta, wsparcie tłumacza języka migowego, transport na zajęcia dydaktyczne, dodatkowe, grupowe zajęcia z języka angielskiego, udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, konsultacje – zarówno psychologiczne i logopedyczne, jak i prawne – prowadzone zarówno stacjonarnie lub online, wyjazdy wspomagające, konsultacje oraz doradztwo zawodowe, zdawanie egzaminów za pomocą dostosowanego komputera, adaptację materiałów egzaminacyjnych (wyostrzenie i powiększenie druku) oraz wydłużenia czasu trwania egzaminu, wypożyczalni specjalistycznego sprzętu i innych.

Indywidualna organizacja studiów (IOS) przeznaczona jest dla studentów, którzy spełniają przynajmniej jeden z wymienionych warunków: odbywanie studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych, studiowanie na więcej niż jednym kierunku studiów, wychowywanie dzieci, posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności, posiadanie orzeczenia o złym stanie zdrowia, członkostwo sportowej kadry narodowej, inne. IOS jest przyznawany na okres jednego semestru i może zostać wydłużony o kolejne semestry. Dzięki IOS studenci mają możliwość indywidualnego doboru metod i form kształcenia oraz wsparcia opiekuna naukowego. Wsparcie psychologiczne jest prowadzone przy pomocy wykwalifikowanej kadry. Rozmowy z psychologiem odbywają się w budynku Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji – studenci mogą z nich skorzystać bez potrzeby wcześniejszego umawiania konsultacji. Dodatkowo, w Regulaminie studiów zawarty jest szereg rozwiązań związanych z organizacją dydaktyki dla osób z niepełnosprawnością, celem ułatwienia im procesu uczenia się oraz wieloaspektowego rozwoju.

Uczelnia, wychodząc naprzeciw potrzebom różnych grup studentów, przeznaczyła pomieszczenie dla rodzica z dzieckiem. Kobietom spodziewającym się dziecka lub wychowującym małe dzieci uczelnia oferuje również: IOS, urlop dziekański, celowane stypendia i inne, potrzebne studentce formy wsparcia. Z kolei na korytarzach, zostały utworzone kąciaki do cichej pracy studenta, tak aby mogli oni

uczyć się w dogodnych warunkach, lub spotykać się tam w celu wykonania mniejszych grupowych projektów – w takich kąciach znajdują się wygodne kanapy, pufy, stoliki oraz zaplecze do przygotowania kawy czy herbaty. Dodatkowo, na uczelni funkcjonuje stanowisko Rzecznika Akademickiego. Podczas spotkań organizacyjno-informacyjnych dla nowoprzyjętych studentów, studenci ocenianego kierunku są informowani o oferowanym wsparciu na poziomie uczelni oraz zapoznawani z pełnomocnikami rektora, których zadaniem jest pomoc merytoryczna osobom dotkniętym zdarzeniem naruszającym ich bezpieczeństwo.

Uczelnia oferuje zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w procesie uczenia się. Regulamin studiów przewiduje odpowiednie rozwiązania w zakresie studiowania, takie jak np. wspomniana wcześniej indywidualna organizacja studiów czy też eksternistyczne zaliczanie przedmiotów. Warto zwrócić uwagę, że Uczelnia, mając na względzie różne potrzeby studentów, umożliwia ubieganie się o indywidualną organizację studiów w przypadku trudnej sytuacji rodzinnej czy finansowej pracy zawodowej związanej z tokiem studiów.

Studenci mogą konsultować aspekty związane ze swoim procesem uczenia się z nauczycielami akademickimi. W związku z tym odbywają się dyżury w różnym wymiarze czasowym, zarówno stacjonarnie, jak i z wykorzystaniem platformy Uczelni.

Proces uczenia się studentów na ocenianym kierunku jest wspierany poprzez poradniki i instrukcje zamieszczane na stronach Uczelni. Dotyczą one m.in. rejestrowania prac w systemie APD czy procesu dyplomowania. Dodatkowo, każdy student Uczelni ma możliwość skorzystania z pakietu Microsoft Office (MS Word, MS Excel, MS Powerpoint, MS OneNote, Outlook oraz 1 TB OneDrive). Studenci mogą również korzystać z komputerów w miejscach udostępnionych na Uczelni lub w razie ubóstwa cyfrowego wypożyczyć komputer na dłuższy okres czasu.

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie w zakresie krajowej i zagranicznej mobilności. Osoby zainteresowane mogą podjąć naukę w uczelniach partnerskich w ramach programu Erasmus+. Za wsparcie w tym zakresie odpowiadają: koordynator programu Erasmus+. Ważnym elementem umiędzynarodowienia jest otwarte w 2021 roku Centrum Pomocy i Wsparcia dla Polonii i Cudzoziemców, którego celem jest stworzenie lepszych warunków pobytu studentów zagranicznych oraz niesienie pomocy w rozwiązywaniu ich codziennych problemów, także w sytuacjach trudnych. Uczelnia zapewnia m.in. pomoc w kwestiach pobytowych, pomoc językową w urzędach a także szeroko zakrojone wsparcie informacyjno-administracyjne. W tym celu powołano także Pełnomocnika Rektora ds. studentów anglojęzycznych. Organizowane są również wydarzenia o charakterze umiędzynarodowienia, jak np. Tydzień Europejski, w ramach którego studenci mieli możliwość poznać historię, zwyczaje i kuchnie poszczególnych państw Europy, czy wydarzenie Culture Fest – Dzień Studentów Międzynarodowych.

Studenci są wspierani w szerokopojętej działalności naukowej na Uczelni. Świadczy o tym m.in. funkcjonowanie koła naukowego w ramach ocenianego kierunku: Interdyscyplinarnego Koła Nauk Społecznych PROGRES. Członkowie koła mają możliwość publikacji swoich badań, organizują różnego rodzaju spotkania, wystawy i warsztaty oraz biorą udział w konferencjach naukowych. Koło naukowe może liczyć na wsparcie władz dziekańskich oraz pracowników naukowych Uczelni w uzyskiwaniu finansowania na swoją działalność. Dzięki oferowanemu wsparciu finansowemu, studenci działający w kołach naukowych mogą skutecznie realizować swoje naukowe pasje i przyczyniać się do ogólnego rozwoju naukowo-badawczego Uczelni.

Uczelnia przewiduje również rozwiązania wsparcia aktywności związanych z rozwojem społecznym i wejściem na rynek pracy. Przy Uczelni funkcjonuje Biuro Karier. Oferowane wsparcie dotyczy działań z zakresie doradztwa zawodowego, poszukiwania pracy, staży, wolontariatów, praktyk oraz konferencji naukowych. Biuro udostępnia na swoich stronach oferty pracy, praktyk i staży, gdzie studenci mogą wyszukać interesujące ich propozycje oraz prowadzi liczne programy rozwojowe. Dostępne są również informacje o organizowanych konferencjach naukowych. Warto podkreślić ścisłą współpracę z wieloma interesariuszami, co spotyka się z bardzo dużym uznaniem ze strony studentów. Większość studentów ocenianego kierunku podejmuje pracę w miejscach, gdzie odbyli staże czy praktyki.

Cennym i rozwijającym doświadczeniem dla studentów są praktyki studenckie. Studenci kierunku stosunki międzynarodowe odbywają je przede wszystkim w instytucjach publicznych oraz organizacjach pozarządowych, mając możliwość zapoznania się z działalnością w zarówno w ramach samorządu regionalnego, instytucji wspierających uchodźców, telewizji oraz innych.

Studenci wizytowanego kierunku są także wspierani w zakresie aktywności sportowej, kulturalnej, artystycznej oraz organizacyjnej. Przeznaczone są stypendia celowane, a aktywność studencka jest również podstawą do uzyskania IOS.

Studenci kierunku stosunki międzynarodowe są wspierani przez kadrę naukowo-dydaktyczną w prowadzeniu działalności naukowej i publikowaniu jej wyników. Członkowie koła naukowego, przy wsparciu opiekunów, mają możliwość publikowania wyników swoich badań oraz przygotowują wystąpienia konferencyjne. Studenci mogą liczyć na wsparcie swoich promotorów nie tylko podczas przygotowywania rozprawy dyplomowej, ale także na potencjalną publikację pracy. W Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji odbywają się konferencje naukowe, w których studenci mogą uczestniczyć jako słuchacze, wolontariusze, a czasem także prelegenci. Dodatkowo, studenci zapraszani są do udziału w ogólnopolskich konferencjach naukowych, przy pełnym wsparciu organizacyjnym ze strony uczelni. Jest to dodatkowe wsparcie w rozwoju naukowo-badawczym, które pozwala im na stały kontakt ze środowiskiem naukowym oraz rozwijanie ich badawczych zainteresowań i pasji. Członkowie Koła Naukowego PROGRES również uczestniczą w konferencjach w innych ośrodkach, a także często pomagają w organizacji tego typu wydarzeń lub przygotowują je samodzielnie.

W zakresie pomocy socjalnej studenci wizytowanego kierunku mogą korzystać z systemu stypendiów socjalnych i zapomóg, stypendiów specjalnych dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością, stypendiów rektora dla najlepszych studentów oraz stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia, a także inne stypendia celowane na poszczególne potrzeby studentów. Pomimo, że uczelnia nie dysponuje akademikiem, zostały podpisane umowy o współpracy z akademikami prywatnymi i publicznymi w Lublinie, dzięki czemu studentom zapewniona jest pomoc mieszkaniowa na preferencyjnych warunkach.

Uczelnia oferuje także ubezpieczenia OC i od następstw nieszczęśliwych wypadków, a także pomoc prawną. W sytuacjach konfliktowych wsparciem dla studentów jest Rzecznik Akademicki, Pełnomocnik Rektora ds. studentów, a także inni pełnomocnicy, którzy występują w roli mediatora w sporach, doradzają w zakresie pomocy materialnej dla studentów oraz edukują ich z zakresu ich praw i obowiązków. Uczelnia informuje o systemie wsparcia, w tym wzorach wszystkich niezbędnych pism, podań oraz formularzy wraz z instrukcjami ich wypełnienia, w stosownych zakładkach na stronach internetowych.

Na Uczelni funkcjonuje system skarg i wniosków. Wnioski, postulaty i zastrzeżenia są przekazywane w formie pisemnej lub ustnej. Studenci wizytowanego kierunku mogą je przekazywać ścieżką formalną przez Samorząd Studencki lub do opiekuna roku. Po każdym semestrze studiów prowadzona jest ankieta ewaluacyjna, zbierająca opinie studentów na temat zajęć, w których uczestniczyli. Po zebraniu odpowiedzi studenci są informowani o wynikach ankiet, a odpowiedź Rektora Uczelni na wyniki jest dostępna także na stronie internetowej. Ponadto, studenci będący przedstawicielami w kolejalnych organach Uczelni mogą współuczestniczyć w podejmowaniu różnych decyzji oraz bezpośrednio składać skargi i wnioski społeczności studenckiej.

Na uczelni prowadzone są szerokie działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również udzielana pomoc jej ofiarom. Studenci w sytuacjach stanowiących naruszenie lub zagrożenie bezpieczeństwa mogą zgłosić się do Rzecznika Akademickiego, Pełnomocnika Rektora ds. Studentów lub opiekuna roku, każdego innego pracownika naukowo-dydaktycznego, który oferuje niezbędną pomoc i wsparcie informacyjne, prawne lub psychologiczne. Dodatkowo, co zostało wcześniej wspomniane, studenci mogą korzystać z pomocy psychologa.

Uczelnia zapewnia odpowiednie działania Samorządu Studenckiego. Zarówno w aspekcie finansowania, jak i organizacyjnym, pomoc władz pozostaje na odpowiednim poziomie i pozwala w sposób efektywny funkcjonować przedstawicielom studenckim, co potwierdza pozytywna opinia w tym zakresie przedstawicieli Samorządu Studenckiego. Członkowie organów Samorządu Studenckiego regularnie współpracują z władzami Wydziału, Instytutu i całej Uczelni. Studentom wizytowanego kierunku studiów stwarza się warunki do zaangażowania w działalność kół naukowych i innych organizacji studenckich, także tych pozauczelnianych. Zainteresowane osoby otrzymują wsparcie merytoryczne poprzez przypisanie odpowiednich nauczycieli akademickich/pracowników Uczelni do opieki nad daną organizacją. Uczelnia wspiera również organizacyjnie działalność kół, poprzez udostępnienia infrastruktury oraz dofinansowywanie projektów. Studenci ocenianego kierunku chętnie podejmują się realizacji własnych inicjatyw, dlatego uczestniczą w bieżącej wymianie informacji i wspólnym podejmowaniu decyzji za pośrednictwem platformy a także wspólnej konwersacji na platformie Telegram z władzami uczelni i samorządu studentów.

Uczelnia na bieżąco monitoruje system wsparcia oraz motywowania studentów. Dodatkowo należy podkreślić, że monitorowany jest również oceniany przez studentów system kadry wspierającej proces uczenia się. Monitoring realizowany jest przez Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia. Po każdym semestrze odbywa się weryfikacja efektów uczenia się wybranych przedmiotów. Ponadto, na podstawie informacji otrzymywanych od studentów i prowadzących zajęcia podejmowane są decyzje o wdrożeniu zmian czy nowych rozwiązaniach w zakresie wsparcia studentów - są to kwestie wsparcia socjalnego, czy przestrzeni do odpoczynku dla studentów. Ocena systemu wsparcia i motywowania studentów dokonywana jest również za pośrednictwem anonimowych ankiet studenckich oraz hospitacji zajęć dydaktycznych. Studenckie oceny mają swoje przełożenie w procesie ciągłego doskonalenia metod pracy przez nauczycieli akademickich. Dokonuje się szerokiej analizy przyczyn zastrzeżeń co do pracy nauczyciela, a następnie są podejmowane kroki w celu odnalezienia satysfakcjonującego rozwiązania dla każdej strony i poprawy w metodyce prowadzenia zajęć. Wyniki hospitacji zajęć, a także raportów przekazywanych Zespołowi ds. Oceny Jakości Kształcenia wskazują na wysoki poziom realizacji efektów uczenia się i prowadzenia zajęć.

Dodatkowo, studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym ocenili przegląd systemu wsparcia studentów jako kompleksowy, zorganizowany i o satysfakcjonujących efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (.jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System opieki i wsparcia określa się jako kompleksowy, odnoszący się do wszystkich istotnych z perspektywy studenta aspektów. Podejmowane działania można uznać za wszechstronne oraz zorientowane na studenta. Dedykowane wsparcie odpowiada indywidualnym potrzebom oraz oczekiwaniom studentów. Przejawia się ono w opiece merytorycznej nad studentami, a także wsparciu organizacyjnym i finansowym z uwzględnieniem wsparcia w nauczaniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Proces kształcenia jest również odpowiednio wspierany poprzez obsługę administracyjną i uczelniany system obsługi studiów. Uczelnia motywuje i wspiera studentów wybitnych. Warto podkreślić skuteczne działania prowadzące do wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy, w tym szeroki zakres dodatkowych aktywności, które Uczelnia zapewnia studentom. Sprawnie działa system skarg, próśb i zażaleń, w którym uczestniczą władze Wydziału oraz samorząd studencki. Wszelkie rodzaje wsparcia i działalności Uczelni dostosowane są również do różnych grup studentów, w szczególności do osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia na bieżąco monitoruje i ewoluuje system wsparcia oferowany studentom na kierunku stosunki międzynarodowe.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do wewnętrznych aktów normatywnych uczelni (zarządzenia i komunikaty Rektora, uchwały Senatu, a także zarządzenia poszczególnych dziekanów, oraz komunikaty jednostek) jest realizowany na za pomocą Biuletynu Informacji Publicznej Uczelni oraz stron internetowych Uczelni. Dla kandydatów na studia jest przygotowany serwis rekrutacyjny który umożliwia znalezienie wszelkich informacji o ocenianym kierunku studiów, jego programie i warunkach realizacji. Osoby chcące zarejestrować się na wybrany kierunek studiów są kierowane do podstrony Rekrutacja. Ponadto, wszelkie informacje dotyczące innych kierunków studiów znajdują się również na stronach internetowych uczelni i jednostek. Osoby zainteresowane mogą uzyskać tam syntetyczną informację o trybach, kierunkach studiów oraz specjalnościach, profilu kandydata na studia (wskazanie zainteresowań), a także perspektywach zatrudnienia po ukończeniu kierunku. Wyniki rekrutacji są upubliczniane w systemie rekrutacyjnym na kontach kandydatów oraz decyzją listowną. W przypadku osób chcących zapoznać się z zasadami dyplomowania, zwłaszcza na ocenianym kierunku, przygotowane są informacje na stronie internetowej. Szczegółowe informacje na temat procedury korzystania z systemu Archiwum Prac Dyplomowych studenci i pracownicy uczelni uzyskują również na stronie internetowej APD. Wszelkie informacje dotyczące pomocy prawnej, psychologicznej czy socjalnej są przekazywane ustnie na dniach adaptacyjnych oraz dostępne na stronie. Strona internetowa Uczelni jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - możliwe jest powiększenie i pomniejszenie czcionki, dostosowanie kontrastu, zmianę koloru tła, wyróżnienie hiperlinków oraz zmianę czcionki a także przetłumaczona na język angielski, rosyjski i ukraiński.

Dla absolwentów zapewniony jest dostęp do informacji na temat ofert pracy poprzez stronę internetową uczelni oraz Biura Karier. Studenci ocenianego kierunku poprzez ankiety ewaluacyjne informują władze o spełnianiu obowiązku kadry dydaktycznej w zakresie informowania studentów o formie zaliczania zajęć oraz wymagań odnośnie do ich zaliczenia. Informacja o samych przedmiotach jest na bieżąco monitorowana poprzez cykliczną aktualizację sylabusów przez prowadzących oraz monitoring tej aktualizacji przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Efekty ewaluacji oraz odpowiedź ze strony Rektora na poszczególne kwestie jest również upubliczniona na stronie internetowej.

Interesariusze zewnętrzni mają możliwość odnoszenia się do informacji podanych na stronie internetowej, w szczególności poprzez odpowiednią zakładkę dostępną na stronie. Znajduje się tam pole, gdzie można umieścić swoje uwagi czy sugestie. Jak zostało potwierdzone podczas spotkania z Zespołem Oceniającym, przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego są bardzo zadowoleni z tego rozwiązania.

Ocena publicznego dostępu do informacji odbywa się na bieżąco, a zawartość strony i BIP jest regularnie aktualizowana. Nadzór nad jakością informacji sprawują władze uczelni, dziekani oraz pracownicy administracyjni. W proces zaangażowany jest także Zespół ds. Jakości Kształcenia. Studenci mogą oceniać dostęp do informacji i zgłaszać swoje sugestie do władz uczelni, sekretariatu lub umieścić je w formularzu dostępnym na stronie internetowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Relevantne z perspektywy studentów, kandydatów oraz innych osób zainteresowanych informacje o studiach pozostają powszechnie dostępne z uwzględnieniem możliwości swobodnego i nieskrępowanego dostępu do nich przez osoby wykazujące taką chęć. Informacja obejmuje wszystkie wymagane przepisami elementy, w tym cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Udostępnione są także informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie oraz podstawowych wskaźników dotyczących skuteczności tego kształcenia. Prowadzony jest monitoring upublicznianych informacji o studiach pod kątem ich aktualności, rzetelności, zrozumiałości i kompleksowości informacji oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

System zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia jest narzędziem realizacji polityki projakościowej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie w zakresie kształcenia studentów na wszystkich prowadzonych kierunkach studiów. Wewnętrzne procedury w ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia mają charakter kompleksowy, zapewniają weryfikację i ocenę efektywności wszystkich czynników wpływających na jakość kształcenia. Dokumentami regulującymi nadzór nad ocenianym kierunkiem studiów oraz prowadzonym procesem kształcenia są przede wszystkim: uchwała dotycząca polityki jakości Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie przyjęta przez Senat WSPA w dniu 29 kwietnia 2016 roku oraz zarządzenie rektora, wprowadzające Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (WSZJK) z dnia 30 września 2019 roku wraz z późniejszymi zmianami z 2022 i 2023 roku.

System zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia bazuje na procesowym podejściu do zarządzania organizacją. W ramach tej polityki wyszczególniono: procesy podstawowe, związane z kształceniem studentów; projektowanie i modyfikowanie programów studiów, zasady rekrutacji, proces kształcenia, procesy związane z zapewnieniem jakości zasobów kadrowych, infrastrukturę dydaktyczną, warunki socjalno-bytowe studentów i doktorantów; procesy związane z ewaluacją, ocenę programów studiów i efektów uczenia się, ocenę jakości, warunki prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz monitorowanie losów zawodowych absolwentów.

W ramach wdrożonej polityki jakości określono również priorytety, stanowiące podstawę dla realizacji odpowiedniej polityki jakości kształcenia: położenie nacisku na nowoczesną wiedzę; tworzenie elastycznych, eksperckich oraz zindywidualizowanych programów kształcenia; kształtowanie przedsiębiorczych i innowacyjnych postaw, warunkujących aktywność absolwentów na rynku pracy; tworzenie międzynarodowej przestrzeni rozwoju zawodowego studentów oraz zachęcanie studentów do aktywności obywatelskiej i społecznej wrażliwości.

Uczelnia przedstawiła dokumenty, w których wskazane zostały uczelniane organy lub jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań. Nadzór nad polityką jakości kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe sprawuje dziekan. Za ewaluację i doskonalenie jakości kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe odpowiada także Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. Do kompetencji pełnomocnika należy przede wszystkim: dokonywanie bieżącej i okresowej ewaluacji jakości kształcenia zgodnie z przyjętymi procedurami, opracowywanie podsumowań, sprawozdań lub raportów z przeprowadzonych ewaluacji, opracowywanie i proponowanie nowych metod i narzędzi służących obiektywnej ewaluacji jakości kształcenia, prowadzenie ewaluacji jakości kształcenia w wybranych obszarach, z własnej inicjatywy lub na polecenie rektora lub prorektora ds. ogólnych.

Odpowiedzialnymi za realizację poszczególnych procedur i czynności podejmowanych w obszarze Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia są: rektor, prorektor, kanclerz, dziekan, prodziekan, Senat, Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia, dyrektor Centrum Jakości Kształcenia, Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, Kolegium Dziekańskie, Zespoły ds. Jakości Kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego w ramach powołanego Konwentu Rozwoju na poziomie całej Uczelni i powołanych Rad Konsultacyjnych na poziomie poszczególnych kierunków. Nadzór nad wdrażaniem i doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, w tym nad realizacją działań i procedur dotyczących poszczególnych kierunków studiów, pełni Rektor WSPA

Dziekan kierunku sprawuje nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem stosunki międzynarodowe. Odpowiada m.in. za właściwą obsadę zajęć dydaktycznych oraz ocenę kompetencji pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i pracowników dydaktycznych służącą osiągnięciu zakładanych w programie efektów uczenia się, a także za realizację programu studiów prowadzonych na kierunku stosunki międzynarodowe. Jest także odpowiedzialny za dokonanie zmian w propozycji obsady kadrowej, wyznaczanie osób lub zespołów dokonujących przeglądu modułów czy zajęć pod kątem osiągania zakładanych efektów uczenia się, a także wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację działań naprawczych i doskonalących oraz określa harmonogram tych działań.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów opierają się na ogólnouczelnianych wytycznych dotyczących projektowania programów studiów pierwszego stopnia.

Zmiany w programie studiów są opracowywane przez zespół ds. jakości kształcenia. W kolejnym etapie są opiniowane przez dyrektora Centrum Jakości Kształcenia, samorząd studencki oraz Radę Konsultacyjną, które sprawdzają proponowane zmiany pod kątem zgodności z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Dokumentację wraz z opiniami Dziekan kierunku przedkłada Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia, który po ponownej weryfikacji naniesionych zmian, przekazuje dokumentację dotyczącą programu studiów Senatowi Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Program studiów zostaje przyjęty w drodze uchwały przez Senat Uczelni nie później niż do końca czerwca. Po przyjęciu przez Senat Uczelni uchwalony program studiów ogłasza się na stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. W doskonaleniu i realizacji programu studiów udział biorą także interesariusze zewnętrzni. Wśród interesariuszy zewnętrznych wskazać należy w szczególności członków Rady Konsultacyjnej kierunku stosunki międzynarodowe.

Interesariusze zewnętrzni mogą także opiniować zmodyfikowane programy studiów, a ich uwagi wykorzystywane są przez uczelnię do wprowadzania działań doskonalących. Udział współpracujących z uczelnią partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego umożliwia analizę aktualnej sytuacji oraz zapotrzebowania na rynku pracy. Informacje te wykorzystuje się do wprowadzania zmian w programach studiów.

Bieżące monitorowanie, okresowy przegląd programu studiów oraz ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku stosunki międzynarodowe następuje na podstawie procedur, pozwalających na bieżący i okresowy monitoring programów studiów oraz efektów uczenia się w odniesieniu do programu studiów, regulacji prawnych, strategii uczelni, opinii interesariuszy zewnętrznych oraz wewnętrznych, a także zmian zachodzących na rynku pracy. Stopień realizacji zakładanych efektów uczenia się jest weryfikowany corocznie przez prowadzących zajęcia dydaktyczne (złożenie sprawozdania z weryfikacji efektów uczenia się założonych w karcie zajęć).

Zespół ds. Jakości Kształcenia dla kierunku stosunki międzynarodowe monitoruje zbieżność programów studiów ze strategią rozwoju uczelni. Zespół sprawdza również zgodność programów studiów z aktualnymi wytycznymi (dostosowanie do zmian w zakresie regulacji prawnych warunków prowadzenia studiów). Ocena programu studiów obejmująca, między innymi, efekty uczenia się, ma charakter ciągły i systematyczny.

Dostęp do aktualnych i obiektywnych informacji na temat, między innymi, oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów uczenia się jest jawny i powszechny. W trakcie pracy nad programami nauczania i planami studiów uwzględniane są opinie pracowników oraz studentów, zbierane za pośrednictwem systemu ankietowego, celem lepszego dostosowania efektów uczenia się do aktualnych tendencji na rynku pracy. Pod uwagę brane są również osiągnięcia studentów, w tym wskaźniki ilościowe dotyczące postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się (prace etapowe, prace dyplomowe, wyniki egzaminów dyplomowych). W systemie oceny prac brane są pod uwagę metody pozwalające na weryfikację wiedzy, umiejętności oraz kompetencji. Wnioski wynikające z oceny programu studiów są wykorzystywane do jego doskonalenia.

W każdym roku akademickim odbywają się hospitacje zajęć dydaktycznych. W trakcie hospitacji ocenia się zarówno zgodność prowadzonych zajęć z wymogami formalnymi, jak i merytorycznymi. Oceny z hospitacji zajęć są archiwizowane w formie papierowej przez dziekana. Informacje uzyskane w trakcie hospitacji są poddawane analizie w kontekście doskonalenia całego procesu nauczania.

Rezultaty te stanowią istotną informację zwrotną, pozyskiwaną na podstawie bezpośredniej obserwacji zajęć dydaktycznych. Dzięki temu, doskonalenie procesu nauczania jest prowadzone w oparciu o rzeczywiste obserwacje, co przyczynia się do podniesienia standardów kształcenia w ramach ocenianego kierunku studiów.

Wsparciem w procesie doskonalenia programu studiów jest proces ankietyzacji, w którym dostępne są narzędzia wykorzystywane przy okresowej ocenie programu studiów oraz bieżącym monitorowaniu jego realizacji, tj. ocena treści kształcenia dokonywana przez studentów i prowadzona w każdym semestrze po zakończeniu zajęć dydaktycznych, a także ocena dokonywana przez absolwentów kierunku. Badanie przeprowadzane jest każdorazowo po zakończeniu danego cyklu nauki (semestru/roku), po to, by wyeliminować wpływ zainteresowanych nauczycieli na wyniki. Wyniki badania są następnie udostępniane nauczycielom akademickim, którzy analizują opinie studentów i w razie konieczności modyfikują określone działania w swoim procesie pracy. W przypadku otrzymania oceny negatywnej od studentów, dziekan kierunku rozmawia z danym pracownikiem na temat efektów jego pracy. Wnioski płynące z ocen ankietowych brane są pod uwagę w procesie kadrowym, w tym: zatrudnieniu, awansie oraz przy okresowych przeglądach potencjału kadrowego.

Ocena procesu dyplomowania odbywa się według ustalonych zasad, zgodnie z regulaminem studiów, obowiązującym w WSPA w Lublinie oraz sformalizowanych procedur, które pozwalają na ocenę stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się. Regulamin i procedury precyzują kolejne etapy procesu dyplomowania - od zgłoszenia propozycji tematu pracy dyplomowej do przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. Zespół ds. Jakości Kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe monitoruje i ocenia jakość prac dyplomowych oraz ich recenzji. Ocena ma charakter kompleksowy i cykliczny, obejmujący wszystkie istotne etapy i elementy procesu dyplomowania, a zwłaszcza w zakresie jakości prac, zgodności ich tematyki ze specyfiką kierunku, osiąganiem dedykowanych kierunkowych efektów uczenia się oraz jakością sporządzanych recenzji i ich formalną poprawnością. Proponowane tematy prac dyplomowych są oceniane pod kątem ich zgodności z dyscypliną wiodącą, do której przypisano kierunek studiów oraz zatwierdzane są przez dziekana kierunku.

Ewaluacja jakości kształcenia stanowi trzon procesu doskonalenia programów studiów. W oparciu o systematyczną analizę wyników nauczania, opinii studentów, informacji zwrotnych od pracodawców oraz bieżących trendów naukowych i technologicznych, możliwe jest dokładne określenie poziomu osiąganych celów. Osoby odpowiedzialne za program studiów są kluczowymi osobami w tym procesie, mającymi kompetencje do weryfikacji efektywności metod dydaktycznych, adekwatności programów do wymagań rynku pracy oraz identyfikacji obszarów wymagających doskonalenia.

Jakość kształcenia na ocenianym kierunku podlega cyklicznym ocenom PKA, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia. Kierunek stosunki międzynarodowe był poddawany ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej trzykrotnie.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia
-----	--	---------------------------	----------------------------

	wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA		(zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się zapewnienie skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w diagnozowaniu niezgodności i błędów w programie studiów na kierunku stosunki międzynarodowe poprzez wprowadzenie mechanizmów mających na celu zapewnienie wysokiej jakości informacji i danych gromadzonych o programie studiów i warunkach jego realizacji oraz ich użyteczności w diagnozowaniu błędów i nieprawidłowości.	Uczelnia podjęła działania naprawcze polegające na analizie procedur uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia i ich korekty pod kątem poprawy skuteczności zgodnie z zaleceniem zawartym w uchwale PKA. Wprowadzono rozwiązania i narzędzia dotyczące monitoringu poszczególnych elementów procesu kształcenia. Wdrożone narzędzia dotyczą w szczególności systemu weryfikacji efektów uczenia się, procedur potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz uznawania efektów uczenia się nabytych w innych uczelniach. Ponadto, podjęto inicjatywy projakościowe, których celem jest zapewnienie nadzoru nad realizacją prac etapowych i dyplomowych, powołany został także Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, który sprawuje dodatkowy nadzór nad systemem weryfikacji efektów uczenia się, w szczególności w zakresie procesu dyplomowania. Władze Uczelni podjęły także działania mające na celu uwrażliwienie osób odpowiedzialnych za jakość kształcenia na poszczególnych kierunkach, w tym na kierunku stosunki międzynarodowe, na potrzebę tworzenia i gromadzenia wysokiej jakości informacji i danych o programie studiów i warunkach jego realizacji, w szczególności pod kątem ich użyteczności w diagnozowaniu błędów i nieprawidłowości. Podczas cotygodniowych posiedzeń Kolegium Dziekańskiego Rektor, Prorektor oraz Kanclerz omawiają poszczególne elementy procesu kształcenia oraz analizują podjęte działania	Zalecenie zrealizowane

		projakściowe. Poruszane są również kwestie dotyczące monitorowania i przeglądu programu studiów – Władze Uczelni wskazują w tym zakresie na obowiązek zawierania we wszelkich dokumentach monitorujących wniosków z dokonanych przeglądów oraz formułowania na ich podstawie planów realizacji działań naprawczych i doskonalących.	
2.	Zaleca się uwzględnienie w procesach monitorowania i przeglądu programu studiów i warunków jego realizacji kompleksowego podejścia do procesów zapewniania jakości i uzupełnienie gromadzenia informacji i danych o programie, procesami ich opracowania i analizy, interpretacji oraz wykorzystania wyników do planowania i realizacji działań naprawczych i doskonalących.	W odpowiedzi na zalecenie Zespołu Oceniającego PKA Uczelnią zobowiązała wszystkie organy odpowiedzialne za poszczególne procedury do zawierania we wszelkich dokumentach monitorujących wniosków z dokonanych przeglądów oraz formułowania na ich podstawie planów realizacji działań naprawczych i doskonalących. W przypadku stwierdzenia niskiej jakości dokumentacji danego kierunku prowadzone są indywidualne rozmowy z osobami odpowiedzialnymi za proces kształcenia na kierunku (wykładowcami, pracownikami administracyjnymi). Nauczycielom akademickim ocenianego kierunku przekazano także uwagi Zespołu Oceniającego PKA oraz poinformowano o zmianach dokonanych w procedurach jakościowych i wynikających. Wdrożono narzędzia projakściowe dotyczące w szczególności systemu weryfikacji efektów uczenia się, procedur potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, uznawania efektów uczenia się nabytych w innych uczelniach, czy przeglądu i oceny współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W zakresie procesu dyplomowania wdrożono dodatkowe metody weryfikacji jakości prac dyplomowych i	Zalecenie zrealizowane

		powołano w tym celu Komisję ds. procesu dyplomowania. Do systemu weryfikacji efektów uczenia się dodano zapis, zgodnie z którym po zrealizowaniu zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki jest zobowiązany do wypełnienia sprawozdania z weryfikacji efektów uczenia się założonych w karcie przedmiotu (według wzoru określonego zarządzeniem). Sprawozdanie zawiera takie elementy jak: zastosowane prace etapowe (częstkowe, końcowe); zgromadzona dokumentacja; udział procentowy poszczególnych prac etapowych w ostatecznej ocenie; oceny częściowe i ocena końcowa; uzasadnienie oceny; propozycje zmian w zakresie prowadzenia przedmiotu w kolejnym cyklu. Sprawozdanie służy kierunkowemu Zespołowi ds. jakości kształcenia do analizy i doskonalenia procesu i metod weryfikacji efektów uczenia się. Realizacja zmodyfikowanych ustaleń będzie zapobiegała powstawaniu błędów i nieprawidłowości.	
--	--	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programów studiów zostały formalnie przyjęte i są stosowane w odniesieniu do kierunku stosunki międzynarodowe. Prowadzone są systematyczne oceny programów studiów, które bazują na wynikach analizy danych i informacji przekazywanych zarówno przez studentów, kadrę naukową i dydaktyczną, jak i interesariuszy zewnętrznych.

Jakość kształcenia na studiach na kierunku stosunki międzynarodowe podlega cyklicznym ocenom, a jej wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w celu doskonalenia jakości kształcenia. Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programu studiów, jak również w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-